

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

STŘEDISKA FREESTYLOVÉHO LYŽOVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE JAKO
SOUČÁST NABÍDKY CESTOVNÍHO RUCHU

Bakalářská práce

Autor: Lukáš Novotný, Rekreologie

Vedoucí práce: Ing. Halina Kotíková, Ph.D.

Olomouc 2017

Jméno a příjmení autora: Lukáš Novotný
Název diplomové práce: Střediska freestylového lyžování v České republice jako součást nabídky cestovního ruchu.
Pracoviště: Katedra rekreologie
Vedoucí diplomové práce: Ing. Halina Kotíková, Ph.D.
Rok obhajoby diplomové práce: 2018

Abstrakt:

Bakalářská práce se zabývá analýzou freestylových možností vybraných zimních středisek v České republice jako součástí nabídky v cestovním ruchu. Cílem práce je na základě zvolených kritérií analyzovat nabídku vybraných středisek freestylového lyžování v České republice, zpracovat souhrnné informace o freestylovém lyžování jako současném trendu v rámci sportovního a dobrodružného cestovního ruchu a vypracovat doporučení pro zkvalitnění této nabídky pro návštěvníky středisek. Areály srovnáváme a hodnotíme na základě několika kritérií, jako jsou velikost, počet překážek a skoků, kreativita, pořádané akce a další nabídka. Výsledkem je zmapování freestylových možností Českých středisek. Doporučení pro zlepšení nabídky byla vytvořena na základě srovnání se zahraničním střediskem.

Klíčová slova: cestovní ruch, destinace, freeskiing, freestyle lyžování, lyžařské středisko, snowpark

Souhlasím s půjčováním bakalářské práce v rámci knihovních služeb.

Author's first name and surname: Lukáš Novotný

The title of the bachelor thesis: Freestyle skiing resorts in Czech Republic as part of the tourism offer.

Department: Rekreology

Supervisor of the bachelor thesis: Ing. Halina Kotíková, Ph.D.

The year of presentation: 2018

Abstract:

The bachelor thesis is about analysis of freestyle opportunities in selected winter resorts in Czech Republic as part of the offer in tourism. The goal is to analyze offer of selected freestyle skiing resorts based on selected criteria. We have processed summary informations on freestyleskiing as contemporary trend in sport and adventure tourism and we have created recommendations for improving this offer in Czech Republic. The comparison and evaluation of the resorts is based on several criteria such as size, number of obstacles and jumps, creativity, number of events and the other offer. Results are describing freestyle opportunities in czech ski resorts. Recommendation for improvement of this segment were based on comparison with a foreign resort.

Keywords: destination, freeskiing, freestyle skiing, snowpark, ski resort, tourism

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně pod vedením Ing. Haliny Kotíkové, Ph.D., uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 6.12.2017

.....

Děkuji vedoucímu práce Ing. Halině Kotíkové, Ph.D., za ochotu, pomoc a čas, který mi věnovala při tvorbě a zpracování bakalářské práce.

OBSAH

1	ÚVOD	5	
2	PŘEHLED POZNATKŮ	6	
2.1	Freeskiing	6	
2.1.1	Základní výbava a výstroj	6	
2.1.2	Historie	8	
2.1.3	Disciplíny	9	
2.1.4	Snowpark	11	
2.1.5	Druhy překážek	12	
2.2	Cestovní ruch	14	
2.2.1	Sportovní cestovní ruch	15	
2.2.2	Dobrodružný cestovní ruch	16	
2.2.3	Destinace cestovního ruchu a rezort cestovního ruchu.	17	
2.2.4	Nové trendy	18	
2.2.5	Možnosti freestylového lyžování jako součást nabídky cestovního ruchu	19	
3	CÍLE	21	
4	METODY	22	
5	VÝSLEDKY	25	
5.1	Analýza středisek	25	
5.2	Vyhodnocení	33	
5.3	Srovnání se zahraničním střediskem	37	
6	ZÁVĚRY	41	
7	SOUHRN	43	
8	SUMMARY	44	
9	REFERENČNÍ	SEZNAM	45

1 ÚVOD

Tématem této bakalářské práce je freestylové lyžování a možnosti jeho provozování v České republice, analýza středisek a jeho vliv na cestovní ruch. Lyžování hraje v zimním cestovním ruchu velkou roli. Díky vývoji nových technologií, stále se zvyšujícímu počtu nových středisek a komercializaci roste zájem o tento sport. S rostoucím zájmem jde ruku v ruce náročnost lyžařů a tendence zaměřovat se na nové trendy. Freestylové lyžování je dnes jednou z nejsledovanějších disciplín a přitahuje tak stále nové nadšence zejména z mladé generace. Tito jezdci pak cílí na destinace, které mají v nabídce možnosti k provozování freestyle. Atraktivitu tohoto lyžařského odvětví lze pozorovat i na faktu, že dnes každé větší středisko v české republice oplývá alespoň menším snowparkem. Některá střediska mají přímo na freestyle zaměřený marketing a propagaci. Tendence růstu zájmu širší veřejnosti od vzniku disciplíny společně s její nynější propagací dokazuje, že se nejedná o přechodný trend a, že existence možností jak ji provozovat bude ovlivňovat chod středisek do budoucna. Absence snowparku může mít neblahý vliv na návštěvnost střediska, zejména kvůli minimalizaci zájmu již zmiňované mladé generace, ale i kvůli nemožnosti pořádat stále populárnější soutěže, výukové kempy a další happeningy, které lákají nejen jezdce, ale i diváky.

Tuto problematiku jsem si vybral, protože je mi velice blízká a zimním sportům včetně freestylového lyžování se věnuji od dětství. Většinu míst, které jsou spojené s provozováním této pohybové aktivity, jsem navštívil. Účastnil jsem se hlavních akcí jak pasivně, tak aktivně. Téma je problematičtější z hlediska odborných zdrojů a proto jsem využíval hlavně internetových magazínů, knižních publikací, vědomostí a zkušeností mých i profesionálních lyžařů. V subkultuře se pohybuji dlouhý čas a mám o ní přehled. Od práce si slibuji, že přiblížím odvětví a rozšířím podvědomí o možnostech a stavu Českých středisek.

Budeme porovnávat nabídku snowparků pro freestyle lyžování, významnějších Českých středisek, dle několika kritérií a na základě získaných dat vytvoříme doporučení pro zlepšení či tvorbu nabídky. Nakonec srovnáme střediska se zahraničním modelem.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Freeskiing

Freeskiing, jako freestylové lyžování je poměrně mladá sportovní disciplína. Je to odvětví sjezdového lyžování, založeno na sjíždění speciálně upravených svahů a provádění triků. Svou kulturou je bližší snowboardingu než klasickým alpským disciplínám a má s ním společné kořeny (Bailer, 2014).

2.1.1 Základní výbava a výstroj

První freeskieři (freestylový lyžaři) začínali na obyčejných sjezdových lyžích a botách, postupem času se začala se výstroj upravovat. Začali se objevovat nové nápady, materiály a technologie (Freeride, 2013). Obliba sportu stoupala a výrobou vybavení se začali zabývat zprvu menší posléze větší firmy. Výroba lyží, bot, chráničů a další výstroje se postupně rozvíjela. Škála tvarů, tipů, zaměření a designu je dnes velice pestrá a každý jezdec dnes najde to, co mu nejvíce vyhovuje od specializovaných výrobců.

Lyže

Stavba lyže se od alpských disciplín liší stejně zvednutou patkou jako špičkou – twintip, proto se lyžím říká twintipové. Důvodem dvojitě špičky je usnadnění při jízdě po zadu tedy „na switch“ (Volak & Mikula, 2008). Twintipové lyže se používají i na freeride, zde je hlavní rozdíl šířka, délka a rádius lyže. Mezi další rozdíly patří, těžiště lyže, které je směřováno na její střed, což napomáhá rotacím a i vázání se montuje na střed, tak aby byla lyže točitější. Freestylová lyže je dále výrazně lehčí a pružnější, pro lepší kontrolu a usnadnění pohybu. Nepoužívají se desky pod vázání, které v parku nemají praktický význam. Hrany na lyžích jsou konstruovány tak, aby vydržely i hrubé zacházení, jsou kvalitnější a širší. Při výběru správné lyže sledujeme hlavní tři parametry délku, šířku a rádius (Reicher & Musil, 2007).

Základem vnitřního složení lyže je kvalitní dřevo. Využívá se technologie Multi layer woodcore, kde je jádro složeno z více druhů dřeva tak, aby v jednotlivých částech lyže přesně plnilo svou roli. Tvrdší dřevo je použito v oblasti pod vázáním, kde plní pevnostní předpoklady, měkčí a pružnější dřevo je v oblasti paty a špičky lyže, kde zajišťuje její optimální průhyb (www.snowpanic.cz). V prohnutí se osvědčil klasický Camber. Lyže je prohnutá tak, že v nezátíženém stavu na rovné ploše je střed lyže výše než špička a patka, tato konstrukce umožňuje stálý kontakt se sněhem a je univerzálnější. Někteří výrobci přicházejí,

s technologiemi zesilování konstrukce v oblasti vázání o několik vrstev z různých materiálů nejčastěji se jedná o sklolaminátové textilie nasycené epoxidovou pryskyřicí. Účelem je, aby se lyže v této části zpevnila a vázání se mohlo pevněji připevnit k lyži.

Délka

Zásadní vliv má hmotnost a výška lyžaře zejména u extrémů. Lehčí lyžař produkuje nižší síly přenášené do lyží, užije tak lyže spíše kratší a měkčí. Velký lyžař působí na lyže delšími pákami a větší silou, takže zatěžuje lyže více. To vyžaduje delší a tvrdší lyže. (Snow, 2016). Na freestyle se používají obecně lyže kratší. Svou roli při výběrů sehraává i fakt, jestli lyžař chce jezdit spíše překážky nebo skoky. Výběr správné délky lyže je pak dále ovlivněn nejen výškou jezdce, ale i stylem jeho jízdy a zkušenostmi (Reicher & Musil, 2007). Zkušenější jezdci volí spíše delší lyže, které více pruží a jsou stabilnější, poskytují tak větší oporu jak při odrazu tak i při dopadu. Začínat by se naopak mělo na kratších lyžích, které jsou lehčí a točitější, tudíž je s nimi lehčí manipulace na překážkách a při rotacích.

Šířka

Udává se třemi čísly v tomto sledu: špička-střed-patka. Při výběru lyže je nejdůležitější prostřední číslo neboli šířka lyže pod vázáním. (Snow, 2016). Šířka určuje i specifčnost lyže užší lyže se hodí na jibbing, zatím co širší pomohou se stabilitou při skocích a navíc jsou vhodnější do prachového sněhu a na neupravený terén a tím se stávají celkově univerzálnější.

Rádius

Je poloměr kružnice (udává se v metrech, jejíž část je totožná s bočním vykrojením lyží. Čím je rádius menší, tím je vykrojení lyží výraznější a samo řídicí schopnost lyže se zvyšuje. (Volak & Mikula, 2008). U freestyle lyží je nejvýhodnější když je rádius střední mezi 15-18 metry, aby byla lyže více točivá, ale aby také zvládla podržet při rozjezdu na skok.

Boty

Lyžařské boty do parku jsou středně tvrdé speciální boty s tvrdostí skeletu 75-95. Jsou odlehčené a mají rozšířený suchý zip na holeních nebo gumové podložky pod patou (Maršík, 2003). Podložka tlumí nárazy a zpříjemňuje jízdu. Dále freestyle boty specifikuje, menší počet přezek a měkká pohodlná vnitřní bota.

Bezpečnostní prvky

Mezi tyto prvky patří především helma, chránič páteře a doplňkové chrániče různých částí těla. (Beneš, 2017). S ohledem na to, že se jedná o sport s vysokým rizikem zranění, tak jsou chrániče důležité.

Helma by měla být lehká, odolná a bezpečná. Vyrobená pokud možno s ohledem na riziko pádů z větších výšek. (Reicher & Musil, 2007). Kuriozitou je pak fakt, že si většina freestylerů nepořizují helmy přímo na velikost hlavy, ale vybírají je tak, aby se pod ně vešly brýle. Důvodem je redukce možnosti ztráty brýlí při pádu či letu. Chránič páteře je další nedílnou součástí bezpečnostní výstroje (Snow, 2016). Měl by být lehký, odolný, měl by dobře tlumit nárazy a neměl by omezovat v pohybu. Technologickou novinkou jsou gelové výztuže, které jsou lehčí, výborně pohlcují nárazy a rozprostírají je po celém povrchu chrániče, čímž se stávají bezpečnější a flexibilnější.

Oblečení

Důležitou součástí výbavy je oblečení. (Kroczek, 2017). To by mělo především ochraňovat před větrem, chladem a vlhkem. Plnění těchto tří funkcí zajistí jezdci lepší komfort při pohybu na horách a tím pohodlnější jízdu. Důraz klademe na kvalitu svrchních vrstev, tedy bund, kalhot a rukavic. Hlavními kritérii z hlediska funkčnosti jsou robustnost, prodyšnost a voděodolnost. Lyžař by neměl opomenout ani vrstvy spodní tedy kvalitní termoprádlo pro odvod vlhkosti od povrchu těla (Havelka, 2016). Dříve freestylový lyžaři využívali oblečení vyráběné primárně pro snowboarding. Dnes jsou podmínky příznivější a technologie a módnost oděvů se vyvíjí s ohledem na potřeby jezdců (Šedova & Shauer, 2003).

2.1.2 Historie

V roce 1907 byla pořízena fotografie lyžaře, který udělal jako první salto na lyžích. Tento odvážný a kreativní krok je důkazem o tom, že už tehdy byl někdo, kdo se snažil posunout hranice lyžování a odpoutat od konvenčního děláni oblouků pořád dokola a tím najít novou cestu. Zmínky o freestylovém lyžování se pak začali objevovat okolo roku 1960. První profesionální závod se konal v roce 1971 a přitáhl pozornost médií k tomuto odvětví (Fry, 2007).

Freestyle ve svých začátcích známý jako „hot dogging“ zahrnoval v podstatě všechny způsoby lyžování, které se lišily od disciplín tehdejšího lyžování. V roce 1973 byla založena IFSA (International Freestyle Skiers Association - mezinárodní freestylová asociace), která měla zprvu za úkol hlavně standardizovat závodní a bezpečnostní pravidla. Organizace FIS

(International Ski Federation) přijala freestylové lyžování jako disciplínu v roce 1981 a spolu s několika národy se spolupodílela na vytvoření směrnic a pokynů freestylu (Casper, 1996).

Roku 1986 se ve Francii konal první Světový pohár této disciplíny, což znamenalo velký průlom zejména v Evropě. Následně Mezinárodní Olympijský Výbor rozhodl, že akrobatický sjezd (jízda v boulicích) bude na Olympiádě v Calgary roku 1988, jako ukázkový sport, to se ukázalo jako dobré rozhodnutí a o čtyři roky později na olympiádě v Albertville se už akrobatický sjezd objevuje jako samostatná disciplína a první zlatou medaili získává Edgar Grosperon. Povědomí o akrobatickém sjezdu, potažmo freestylovém lyžování celosvětově roste a na dalších Olympijských hrách v Lillehammeru, Naganu a Salt Lake City jsou již vstupenky vyprodány s předstihem. Akrobatický sjezd získává větší popularitu po znovu uvedení akrobatických skoků, které byli, na oficiálních soutěžích od roku 1976 zakázány. Důvodem byla vysoká míra zranění závodníků (Fry, 2007).

Opětovné zařazení disciplíny proto sebou neslo úpravu pravidel, která ovšem nebyla některými závodníky akceptována. Pravidla stanovovala kolik salt a vrutů mohou závodníci dělat a byla do jisté míry omezující. Někteří lyžaři odmítly pravidla přijmout, označili se jako „New Canadian Air Force“ a začali svou kreativitu projevat ve snowparcích a skákat podobně jako snowboardisté (Fry, 2007). Od této chvíle se vytváří „New school era“, která otevírá nové možnosti. (Volák & Mikula, 2008). Vznikají nové disciplíny a závodníci tak mají možnost vytvářet nové skoky a triky. Dominantním znakem se stává jízda pozadu na „Switch“ New school pak začíná dominovat v médiích a freestyle se popularizuje (Babic, Bloechl, & Bloechl, 2006).

2.1.3 Disciplíny

Freestylové lyžování má několik disciplín, mezi něž patří akrobatické skoky, slope style, U-rampa, akrobatický sjezd, big air a ski-cross. Kromě big air jsou všechny disciplíny součástí Olympijských her, přičemž slope style a U-rampa se připojili teprve na posledních zimních olympijských hrách v Soči 2014. Rozdělení podle asociace Fis (www.fis.com):

Akrobatické skoky

Závodníci skáčou na speciálních můstcích, na kterých předvádí nejrůznější manévry, jejich repertoár je, ale oproti jiným disciplínám poněkud omezený. Jsou povoleny jen salta, vruty nebo kombinace. Všichni jsou pak hodnoceni na základě dvou skoků různé úrovně, u

nichž se hodnotí odraz, výška, délka, provedení a dopad skoku. Výsledná známka je součtem známek z obou skoků.

Slope style

Jedná se o jízdu ve snowparku, kde jsou postaveny skoky a umělé překážky. Závodníci se snaží na těchto objektech předvést co nejvíce co nejobtížnějších triků (Skočdoplová, 2012). Ty se pak bodují porotou a na výsledné známce se kromě obtížnosti a celkovém provedení hodnotí také různorodost a styl během celé jízdy.

U-rampa

Je uměle vytvořené koryto do tvaru písmene U, ve kterém se závodník snaží skákat nad hranu rampy a předvést ve vzduchu pokud možno co nejvíce triků (Skočdoplová, 2012). Hodnocení se pak skládá z výšky výskoků nad hranu rampy, počtu a obtížnosti triků a v nepolehčí řadě z celkového dojmu poroty z jízdy.

Akrobatický sjezd

Skládá se z jízdy po sjezdovce 200-270 metrů dlouhé se sklonem 26* se speciálně upravenými boulemi a dvěma skoky. Na trati se vždy střídá část s boulemi a skok. Kromě výsledného času se boduje i styl a technika jízdy v boulích (styl a technika tvoří polovinu výsledku) a závodník je bodován i za triky převedené na skocích.

Big air

Trat' je tvořena jedním velkým skokem, na kterém se závodník snaží převést co nejlepší trik. Velikost skoku určuje table, což je rovinka mezi samotným odrazem a dopadem (Volak & Mikula, 2008).

Ski-cross

Hromadný závod čtyř nebo šesti závodníků na speciálně upravené trati, podobné bobové dráze. Start je hromadný z boxů a fyzický kontakt je zakázaný. Na kilometrové trati s převýšením od 180 do 250 metrů, jsou kromě zatáček i menší skoky a muldy, které stěžují závodníkům sjezd. Oproti ostatním disciplínám zde nejsou bodující rozhodčí. Hodnotí se pouze cílový čas.

2.1.4 Snowpark

Freestylové lyžování potřebuje k provozování určité zázemí a speciální podmínky. Nestačí pouze klasicky upravená či neupravená sjezdovka, ale je zapotřebí, na rozdíl od freeridu, si vytvořit překážky, které budeme zdolávat a které nám pomohou k lepšímu a delšímu provedení triku. Takto upravená část sjezdovky se nazývá snowpark.

Snowpark

Volák a Mikula (2008) popisují snowpark jako část sjezdovky speciálně přizpůsobené pro freeskiing a snowboarding. Skládá se z jednotlivých překážek, které lze rozdělit na skoky, rampy a jíby. Ty jsou určeny k provádění freestylových triků (Volak & Mikula, 2008). Rozestavení překážek ve snowparku se říká Set-up. Ten je během sezóny často měněn a upravován, za účelem odbourání monotónnosti jízdy, což je problém zejména menších středisek, kde se opakováním park po určitém čase stává stereotypní. Další příležitostí změny set-upu bývají soutěže a akce, které vyžadují zvláštní úpravu. Park má vždy na starosti zkušený tým sestavený z parkdesignera, rolbaře a shapera, kteří se každý den starají o 100% stav trati a jejich pravidelnou inovaci.

Nastavení pak může být různě zaměřeno například podle zdatnosti, věku, pohlaví jezdců a podle toho jsou skoky a překážky upraveny. Rozdíl je i v tom zda je park zaměřen na snowboardisty nebo freeskiery. Záleží samozřejmě na úrovni, na niž sport provozujeme. U profesionálů jde o rozdíly zanedbatelné a na mistrovstvích se jezdí se stejným set-upem. Markantnější změny pak pozorujeme na úrovních nižších, kde se některé základní překážky a skoky shodují, ale rozdíl je hlavně v nájezdech a dopadech. Celkově by se dalo říci, že lyžaři více tíhnou k delším a větším railům, s více lomeními či zahnutími a skoky větších rozměrů a s větším výkopem jsou také spíše typičtější pro lyže.

V Česku se snaží shapaři vyjít vstříc všem a proto parky většinou zaměření nemívají. V práci se budu snažit přiblížit snowparky hodící se svým rozložením pro freestyle lyžování.

Funline (Funpark)

Funline je zábavná trať ze sněhu určená lyžařům i snowboardistům všech věkových kategorií. Hlavní doménou ježdění na tratích funline rozhodně není rychlost a obtížnost triků, ale především zábava pro malé i velké navržená s ohledem na rozdílné zkušenosti a bezpečnost. Jednotlivé prvky trati tvoří terénní vlny, klopené zatáčky, průjezdové tunely, začátečnické mobilní překážky a další zábavné doplňky pro malé i velké. Návrh, stavbu a údržbu trati.

2.1.5 Druhy překážek

Kapitola o základních překážkách, které najdeme ve snowparku. Překážky dělíme na dvě primární skupiny, a to na překážky na skákání a překážky na jibb (Hladík, 2017).

Klasický kicker

Kicker je základní typ skoku vytvořený ze sněhu někdy za pomoci speciálních platforem napomáhajících tvarování a výstavbě. Je tvořen rozjezdovou drahou, samotným skokem, tablem (plošina mezi skokem a hranou dopadu) a svažujícím se dopadem. Oproti ostatním druhům kickerů je u klasického stejná výšková úroveň roviny před skokem a dopadové hrany za skokem.

Step-down kicker

Další druh skoků step-down je charakteristický tím, že rovinka před skokem je postavena výše než hrana dopadu (Hladík, 2017). Díky tomuto seskupení se prodlužuje dopad s ním i letová fáze skoku a jezdec má tak více času na svůj trik.

Step-up kicker

Je opak step-down kickeru, kdy je rovinka před skokem níže než hrana dopadu, zpravidla se naskakuje na nějakou plošinu. Při letové fázi lyžař kopíruje flat a dopadá z menší výšky, což je důvod, proč se tyto typy skoků těší velké oblibě (Hladík, 2017).

Corner

Jedná se o druh skoku ve tvaru kvádrů, který má dopadové plochy ze všech stran. Jezdec má tak na výběr jak se odrazí a kam dopadne a přeskočí-li corner celý. Tento typ skoku bývá hodně zvednutý do výšky. Hlavní záměr je výška skoku, nikoliv jeho délka. Na rozdíl od klasického skoku se corner staví na plochém povrchu, neboť zde není potřeba dlouhé doletové dráhy (Hladík, 2017).

Halfpipe

Halfpipe, U-rampa nebo jen rampa je překážka, která se skládá ze dvou prohnutých stěn, postavených proti sobě do tzv. vertu (svrchní hrana stěn je v pravém úhlu s povrchem sjezdovky) a postupně se svažuje (Hladík, 2017). Výstavba rampy je náročná, tak se často ulehčuje plechovým podkladem, který se pokryje sněhem. Profesionální U-rampa je velkým lákadlem, ale vyžaduje hodně údržby a speciální techniku, proto se řadí k těm raritnějším.

Quarter pipe

Quarter pipe je v podstatě polovina U-rampy. Základem je nájezdová plocha a vertikální stěna, která je zpravidla vyšší než u U-rampy. Stěna musí být dostatečně kolmá, aby se na ni jezdec po odrazu znovu vrátil a nepadnul na nebo za hranu rampy. Jezdec má možnost skočit jenom jednou, ale díky výšce má k dispozici poměrně dlouhou letovou fázi.

Volcano

Patří k těm kreativnějším a méně se vyskytujícím se typů skoků. Volcano má tvar komolého kužele, s uprostřed vybroušeným flatem (plošinou). Jedná se v podstatě o kuželový corner. Od horní plošiny se skok svažuje do všech stran a tyto plochy se dají využívat jako odrazové a zároveň dopadové.

Překážky na jibb

Druhy překážek, které jsou převzaty ze skateboardingu. Tyto překážky se sjíždějí (slidují, jibbují) a skládají se z nájezdu, pevné části a dopadu. Existuje nespočet tvarů, zpracování a materiálů, čím originálnější zpracování, tím je pro jezdce přitažlivější (Skočdoplová, 2012).

Raily

Trubkové překážky existujících nejčastěji v délkách 6-8 metrů, zejména kvůli mobilitě, ale bývají i delší. Základní tvary jsou jedna trubka, dvoj trubka a jekl, který má tvar hranolu. Trubky širšího průměru (nad 12 cm) označujeme jako fat nebo roury. Raily se různě svažují za vzniku prohnutí a lomení. Mezi hlavní typy patří (www.parks.cz):

- 1) **Kink rail** jednou zlomené zábradlí (většinou v profilu rovné a poté šikmé části).
- 2) **Doble kink rail** je lomený dvakrát. Z profilu připomíná písmeno Z. Zpravidla je první část lomenu do roviny a poté znovu šikmo.
- 3) **C-rail** připomíná tvarováním písmeno C, při pohledu shora.
- 4) **A-rail** připomíná tvarováním písmeno A, při pohledu z boku.
- 5) **Rainbow** je rail tvarovaný do oblouku ve tvaru duhy.

Boxy

Je typ překážky tvarem připomínající, bednu. Jedná se o obdobu railu, přičemž box má o hodně širší plochu pro styk s lyžemi, vytvořenu z pevného, tvrdého a kluzkého materiálu.

Právě díky horní ploše, která zajišťuje lepší oporu než zábradlí, je box oblíbenější u začátečníků. Bedny mohou být různých délek, šířek a tvarů. Základní druhy jsou shodné s druhy railů. Výhodou je variabilita, kdy můžeme bedny stavět za sebe a vytvářet tak různá lomení.

T - profil

Je překážka vytvořená spojením railu a boxu. Spodní nosná část je rail a horní je zúžená polykarbonátová deska. Tvarem připomíná písmeno T.

2.2 Cestovní ruch

Cestovní ruch se jako samostatná disciplína definuje až okolo začátku 20. století, zejména protože je často zaměňován s pojmem cestování. Od tohoto pojmu se odlišuje tím, že se nejedná jen o individuální neorganizované cesty za pobytem v jiném než domácím prostředí, ale cestování se stává masovým organizovaným procesem spojeným se specifickými službami (Kotíková, 2010).

UNWTO (United Nations World Tourism Organization – Světová organizace cestovního ruchu) definuje cestovní ruch jako činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času a služebních cest. Za podmínky, že cílová destinace za pobyt neodměňuje cestující osobu. Cestovní ruch pojímá i obchodní a služební cesty hrazeny zaměstnavatelem (Attl & Nejd, 2004).

Beránek (2013) nahlíží na cestovní ruch jako na samostatné hospodářské odvětví. V návaznosti na další odvětví zabývající se turismem tvoří jeden samostatný komplex, produkující zboží a služby spojené s cestováním (Beránek, 2013). Odvětví spojená s cestovním ruchem jsou doprava, cestovní kanceláře, infrastruktura, ubytování, stravování a další organizace zajišťující služby v cílové destinaci. Jako hospodářské odvětví ovlivňuje národní i světovou ekonomiku a průmysl. Pro některé oblasti se cestovní ruch stal hlavním hospodářstvím a míst, která se tímto způsobem snaží, řešit své problémy stále přibývá (Jakubíková, 2012).

Rozdělení cestovního ruchu je založeno na klasifikačních faktorech. Základní klasifikace druhů cestovního ruchu je dle Kotíkové (2010) na rekreační, kulturně-poznávací, lázeňsko-léčebný, sportovně-turistický, náboženský a obchodní, které bývají doplňovány o různé další méně tradiční druhy cestovního ruchu – např. dobrodružný nebo incentivní cestovní ruch.

2.2.1 Sportovní cestovní ruch

Sportovní cestovní ruch zahrnuje pobyty se sportovní náplní. Jedná se o formu cestování s cílem aktivní či pasivní participace na sportovní akci či pohybové aktivitě. Tyto aktivity by měly vyplňovat převážnou část volného času a být hlavním cílem cesty sportovních cestovatelů (Schwartzhoffová, 2010). Díky své otevřenosti a širokým možnostem účasti získává stále na vyšší popularitě. Joy Standevenová & de Knop (1999, 12) ve své knize definuje sportovní cestovní ruch jako „všechny formy aktivní i pasivní účasti ve sportovních aktivitách, jež vyžadují vycestování z domácího i pracovního prostředí, do kterých se osoba zapojuje příležitostně nebo organizovaně z neobchodních i obchodních důvodů“.

Aktivní účastí se myslí cestování za provozováním rozmanitých pohybových aktivit na profesionální či amatérské úrovni, a to buď v rámci soutěže, nebo rekreace. Pasivní účast je cestování za účelem sledování sportovních aktivit a akcí jako návštěvník nebo divák. Cestuje se nejen do míst konání akcí a soutěží aktuálních, ale i tam, kde je destinace významná pro sport z historického hlediska (Palatková & Zichová, 2014).

Jak se vyvíjí sport a jeho disciplíny rozvíjí se i cestovní ruch s nimi spjatý. Dnes kromě tradičních sportovních akcí se zájem ubírá i směrem k netradičním a populárním sportům, kam můžeme zařadit zejména sporty adrenalinové, extrémní a pohybové aktivity s důrazem na prožitek. Patří sem sporty jako downhill (kolo), pump track (kolo), bunge jump, bobové dráhy, lanové aktivity, freeskiing, freestyle motocross, wakeboarding, kiting apod. Ritchie & Adair (2014, 8), uvádí dle Kurtzman (2000) dělení sportovního turismu do pěti hlavních kategorií. Jako kritérium dělení uvádí cíle, za kterými turisté cestují.

- Sportovní atrakce
- Sportovní resorty
- Sportovní cesty
- Sportovní události
- Sportovně dobrodružný turismus

Schwartzhoffová, (2010) dělí sportovní turismus dle účelu sportovní cesty.

- Domácí sportovní turismus
- Výkonnostní a závodní sportovní turismus
- Rekreační a relaxační sportovní turismus
- Divácký sportovní turismus.

2.2.2 Dobrodružný cestovní ruch

Dobrodružný cestovní ruch se stává stále vyhledávanějším odvětvím, jedním z faktorů je, že turistům už nestačí obyčejný zážitek a zaměřují se na získávání těch netradičních (Kotíková, 2013). Toto odvětví je jedním z nejrychleji se rozrůstajících odvětví turismu s velkým ekonomickým potenciálem. Značný nárůst vnímáme zejména v posledních letech. Dle Adventure Travel Society roste dobrodružný cestovní ruch v Americe o 8% a v Evropě až o 15% ročně, během stejné doby generuje až 200 miliard dolarů (Kandari, 2004).

UNWTO neuvádí zatím žádnou platnou definici, ale Adventure Travel Trade Association (ATTA) definuje dobrodružný turismus jako cestování, které zahrnuje alespoň dva z následujících tří elementů: pohybovou aktivitu, přírodní prostředí a seznámení s kulturou (UNWTO, 2014). Dobrodružný cestovní ruch vyhledává zážitky více či méně spojené s pohybovou aktivitou v přírodním prostředí, které nepatří k obvyklým a každodenním činnostem jedince.

I přes značnou míru fyzické zátěže je pro tento druh cestování charakteristické také emoční a psychické vypětí. Činnosti jsou založeny na intenzivním prožívání a intenzivních emocích, což klade důraz na dobrou psychickou i fyzickou připravenost účastníků. Dobrodružný cestovní ruch zahrnuje širokou škálu aktivit, od těch s nízkým rizikem nebezpečí až k těm, představujícím pro účastníky skutečnou výzvu (Taylor, Varley, & Johnston, 2013). O dobrodružství tedy můžeme hovořit, jak při pozorování divoké zvěře, tak třeba při překonávání ledového horského masivu. Buckley (2010) upozorňuje na individualitu jedinců. Kdy každý člověk má vlastní představu toho co považuje za dobrodružnou aktivitu. Různí lidé různého věku budou bezpečnost a dobrodružství aktivit vnímat jinak. Základem jsou jejich předchozí zkušenosti, dovednosti a zájmy.

Dobrodružný turismus je často spjat s poznáváním určité kultury a s turisticky nepřilíš známými přírodními lokalitami. Zatímco masivní cestovní ruch se zaměřuje na vyhlášené destinace, dobrodružný cestovní ruch se snaží nabídnout více než chodit v davu turistů (Campbell, 2015). Proto jej řadíme k alternativním druhům cestovního ruchu. Dalším typickým faktorem je jistá míra nebezpečí, které se turista snaží překonat. Často bývá uměle navozené tzv. řízené riziko, kvůli bezpečnosti účastníků. Pásková & Zelenka (2002) říkají, že neočekávanost a neexistence pevně daného programu je hlavním rysem dobrodružného cestovního ruchu. Odlišnost od typických forem cestovního ruchu najdeme právě v chybcím striktním plánu, který by se dodržoval, některé aktivity dokonce plánování vylučují úplně.

Autoři Hudson (2012), Smith (2014) a Cambell (2015) uvádí dělení dobrodružného cestovního ruchu na tvrdý a měkký. Jak označení napovídá základem rozdělení je úroveň

náročnosti aktivit. Problém je prožitková stránka těchto dobrodružných aktivit, jež je značně subjektivní, a proto je kategorizace obtížná.

2.2.3 Destinace cestovního ruchu a rezort cestovního ruchu.

Nabídka je tvořena částmi zprostředkovávajícími účast na cestovním ruchu. Určitá místa s atraktivitami a službami uspokojující potřeby účastníků cestovního ruchu. Mezi tato místa patří hlavně destinace a rezorty.

Destinace

Destinace, je termín převzatý z letectví a označuje cílové místo cesty turistů. Autoři jako Bieger (2005) se přikloňují k definici organizace WTO (World Tourism Organization) z konference v Ottavě 1991, která definuje destinaci jako „geografický prostor (stát, región, místo), který si návštěvník vybírá jako cíl své cesty“.

Problematikou se zabývá například Palatková (2006), která zdůrazňuje potenciál cestovního ruchu cílové oblasti a jeho návaznost na poskytování různých služeb soustředěných v cílovém místě. Destinaci tedy můžeme chápat jako cílové místo cesty nebo územní jednotku, disponující určitým počtem služeb, které jsou nabízeny na základě potenciálu turismu v dané jednotce. Je to geografický prostor s nabídkou turistických atraktivit a s vhodnými podmínkami pro vytvoření a realizaci služeb, jako je ubytování, doprava, zábava a další (Ryglová, Burian & Vajčnerová, 2011). Těmto rozšířením lépe odpovídá definice UNWTO (Světová organizace cestovního ruchu), dle které je destinace: „místo s vhodnými atraktivitami ve spojitosti se zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu zvolil pro návštěvu.“

Rezort

Podružnou jednotkou destinace je rezort (středisko cestovního ruchu), jedná se o geografický prostor navštěvovaný za účelem trávení volného času. Na rozdíl od destinací jsou rezorty vlastněny jedinou organizací. Díky tomu mohou být řízeny jako samostatná jednotka (Horner & Swarbrooke, 2003). Rozdíl najdeme i ve velikosti, kdy jsou střediska zpravidla menší než destinace. Horner (2003) zařazuje do nabídky rezortů mimo atraktivitu, lákající k návštěvě, řadu aktivit a zařízení, zpříjemňujících a zpestřujících turistům jejich pobyt. Mezi nabízené aktivity můžeme zařadit zábavu, sport, odpočinek, vzdělávání a další. (Jakubíková, 2012). Vznik středisek se váže k řadě aktivit, jako jsou golf, lyžování, hazardní hry apod. Tyto sportovně rekreační aktivity využívají přírodních i člověkem vytvořených dispozic a

přispívají k rozvoji sportu a turistiky v dané oblasti (stadiony, vleky, lyžařské svahy, aj.) (Jakubíková, 2012).

Sportovně zaměřené rezorty

Sportovní turistické rezorty představují dobře promyšlený a integrovaný komplex, mající sport nebo zdraví jako primární zaměření a marketingovou strategii. Tyto rekreační centra nabízejí vysoký standart vybavení a služeb pro sportovní turisty. Rezorty jsou velkým přínosem zejména pro menší oblasti a regiony, v některých se jedná o jeden z hlavních průmyslů (Hudson 2003).

Lyžařský rezort (středisko)

Je místo s vhodnými podmínkami pro provozování lyžování a příbuzných zimních sportů. Ministerstvo pro místní rozvoj ve svých normách definuje zimní středisko, jako:

„Lyžařskou oblast vytvořenou za účelem provozování zimních sportů, vybavenou dopravními zařízeními, sjezdovými a běžeckými tratěmi, lyžařskými cestami a ostatními specifickými tratěmi; v praxi je název zimní středisko totožný s názvy lyžařský areál, organizovaný lyžařský prostor; lyžařské areály se mohou spojovat ve větší lyžařské oblasti“ (www.mmr.cz).

Jako lyžařské středisko můžeme chápat určitý geografický prostor, kde se soustřeďují služby spojené s cestovním ruchem, a ve kterém se nachází podmínky pro zimní sporty. Za zimní sporty můžeme označit všechny typy lyžařských disciplín, snowboarding, běžecké lyžování a další. Dopravní zařízení, představují lanovky, vleky případně skibusy. Lyžařské cesty jsou svahy, určené pro sjíždění a do kategorie ostatních tratí řadíme ski crossové dráhy, funparky, snowparky a podobně.

2.2.4 Nové trendy

Trh cestovního ruchu je nestabilní, dynamický, podléhá mnohým změnám-sezonnosti, módnosti, novým trendům. Za velmi významný trend považuje Seifertová (2013) trend vzestupu moci zákazníků. Důvodem může být moderní doba, kdy si zákazníci díky internetu mohou vše snadno dohledat a najít nabídku co jim vyhovuje nejlépe. Chce-li subjekt v cestovním ruchu dlouhodobě uspět, je na něj kladen tlak, aby sledoval nové trendy a nabízel služby uspokojující nové zájmy a chutě zákazníků (Jakubíková, 2012).

Kotíková (2013) a Linderová (2013) řeší problematiku s ohledem na současné trendy v cestovním ruchu, kdy vznikají nové specifické alternativní formy, jako např. gastronomický

cestovní ruch, golfový cestovní ruch, cestovní ruch spojený s provozováním freestyle aktivit, cykloturistika, apod. Růst zájmu veřejnosti o nové a netradiční formy cestovního ruchu jako jsou například sportovní a rekreační zájezdy, se odráží ve vzniku specializovaných cestovních agentur (Světlá, 1998).

2.2.5 Možnosti freestylového lyžování jako součást nabídky cestovního ruchu

Lyžařská turistika má velký vliv na ekonomiku spousty regionů. Nabídka pracovních pozic, ekonomický potenciál a další výhody, jsou důvodem závislosti některých oblastí na zimních sportech (Záboj, 2017). Zimní sportovně-rekreační aktivity v horských střediscích jsou v současné době neodmyslitelnou součástí životního stylu, aktivní rekreace člověka, jeho zábavy, seberealizace a vyžití (Havrlant, 2011). Freeskiing mezi tyto aktivity patří a vzhledem k jeho popularitě se podílí na atraktivnosti a zviditelňování středisek. Freestylové lyžování přináší do středisek zejména mladé lidi a nadšence prahnoucí po novém stylu ježdění. Střediska si uvědomují potenciál nových trendů a některá mají tento atribut jako součást marketingové strategie (Volak & Mikula, 2008). Spokojenost zákazníků je jedním z hlavních faktorů věrnosti lyžařských středisek. Podle výzkumu Fullanta, Matzlera & Füllera (2008) je celková spokojenost důležitější pro návštěvníky, co jsou v rezortu poprvé. S rostoucím počtem návštěv se zvyšuje důležitost celkové image a další nabídky střediska. Z toho vyplývá, že chce-li středisko stálou návštěvnickou základnu, mělo by své možnosti a nabídku rozšiřovat a spravovat.

Počet těch, které budují nové snowparks, roste. Všechna větší česká střediska jej dnes nabízejí a spousta dalších se o zařazení freestyle nabídky zajímá. Snowparks nabízejí návštěvníkům zpestření pobytu v rezortu. Pro rozrůstající se komunitu freestylových lyžařů je snowpark hlavním faktorem proč středisko navštívit. Stoupající zájem o freestyle možnosti najdeme například v turistickém průvodci Cruising News (2012), kde jsou uvedené některé slavné snowparks jako doporučené destinace pro zimní sporty. Nebo ve vzniku specializovaných firem jako jsou Schneestern, Freestylearea, Maximal Animal, PARKS a další. Které se zabývají výstavbou a údržbou snowparků.

Rostoucí poptávka po neotřelých destinacích má za následek rozšíření nabídky cestovního ruchu freestylového segmentu (Högström, Rosner & Gustafsson, 2010). Důsledkem toho je vznik konkurenčního prostředí, kde je důležité si zákazníky nejen získat, ale i udržet. Studie Högströma, Rosnera & Gustafssona (2010) ukázala, že návštěvníci snowparků se zdají být věrní do chvíle, než se objeví produkt lépe splňující jejich požadavky.

Je důležité dbát na celkovou kvalitu freestylových možností, ovlivnitelnou faktory jako jsou údržba, kreativita a kvalita překážek.

Vyjádření odborníků:

M.Vampola, event coordinator Skiareálu Špindlerův Mlýn uvedl, že k jejich skiareálu patří snowparky neodmyslitelně. Snowparky se staly nedílnou a každoroční součástí našeho skiareálu. Terén s umělými překážkami a pravidelně upravovanými sněhovými nerovnostmi by měl být součástí každého většího a moderního střediska, i když náklady na jejich provoz nejsou zanedbatelné (e-mailová odpověď na dotaz, 23.11.2017).

Z. Plchová, vedoucí medií a marketingu pro SkiResort ČERNÁ HORA-PEC uvedla, že jako největší lyžařský resort v Česku se snaží lyžařům nabídnout komplexní nabídku od výukových lokalit, přes sjezdovky různé obtížnosti, zábavné tratě, či trať s časomírou. Snowpark a funpark do této nabídky určitě patří a je po nich každoročně větší poptávka. Obecně lze konstatovat, že pestrá nabídka služeb a lyžařského vyžití rozhodně přispívá k vyšší návštěvnosti. Statistická data jsme v tomto směru ale nezpracovávali (e-mailová odpověď na dotaz, 22.11.2017).

Freestylové lyžování je populární sport a zájem o něj stále roste. Během několika posledních let zažil freestyle velký progres. V roce 2002 byla založena první Česká asociace freeskiingu. Ta pomohla rozvoji závodů a vytvoření české reprezentace. V roce 2014 byli slopestyle a halfpipe zařazeny mezi disciplíny Olympijských her. Tato medializace rozšířila freestyle do povědomí široké veřejnosti a slopestyle byl nejsledovanější disciplínou her (Vachalová, 2016). Vznikají nové organizace a reprezentační týmy ve světě i v Česku. Rozvoj freestylových možností je značný a díky záštitám od federací se stává populárnější a staví příležitosti pro mladé jezdce. (International Ski Federation, 2017). Komunita freestylových jezdců v Česku tvoří dnes, stejně jako například snowboardisté, znatelnou skupinu návštěvníků lyžařských středisek. Na českých horách se freestylové zázemí postupně rozvíjí a pořádá se stále větší množství akcí a soutěží, které mají propagační a ekonomický přínos pro zimní resorty. Freeskiing je významným segmentem s velkým potenciálem dalšího rozvoje.

3 CÍLE

Cílem bakalářské práce je analyzovat nabídku freestylového lyžování ve vybraných střediscích v České republice.

Dílčí cíle:

- Zpracovat souhrnné informace o freestylovém lyžování jako současném trendu v rámci sportovního a dobrodružného cestovního ruchu
- Na základě zvolených kritérií analyzovat nabídku vybraných středisek freestylového lyžování v České republice
- Porovnat nabídku v Česku s italským střediskem Livigno.
- Vypracovat doporučení pro zkvalitnění této nabídky pro návštěvníky

4 METODY

Při zpracování bakalářské práce byly využity metody: zkoumání dokumentů, analýza - analýza získaných dat a porovnání na základě vytvořených kritérií a zúčastněné pozorování - ověření nashromážděných informací.

Zkoumání dokumentů

Zkoumání dokumentů patří k standardní aktivitě jak v kvalitativním, tak kvantitativním výzkumu (Hendl 2005). Studium dokumentů je metodou využívanou již od přípravné fáze, kdy probíhá budování přehledu dané problematiky (Frömel, 2002). Shromažďování a studium dokumentů provázely všechny fáze tvorby práce. Rozmanitost dokumentů otevírá přístup k novým informacím a vztahům (Hendl 2005). Syntéza poznatků byla zpracovaná na základě studia literárních pramenů a webových stránek. Některé údaje byly získány komunikací s redakcemi největších webů a magazínů v Česku. Komunikovali jsme s magazíny Freeride, Snow a webem Freeskiing.cz. Dalšími zdroji byly rozhovory s lyžaři, shapaři, lyžařskými středisky a v neposlední řadě jsem čerpal ze svých vlastních zkušeností. Nashromážděné informace a data jsem pak podrobil analýze.

Analýza

V práci využíváme analýzu nashromážděných dat a porovnáváme je mezi sebou. Jednalo se o analýzu sekundární, protože jsme pracovali s již existujícími primárními daty a studii z databází (Hendl, 2005). Zkoumané subjekty analyzujeme samostatně. Na základě získaných dat pak srovnáváme subjekty mezi sebou (Hendl, 2005). Porovnávat budeme freestyle možnosti skiareálů Červená Voda, Špindlerův Mlýn, Karolínka, Černá Hora Pec, Deštné, Klínovec, Aldrov a Dolní Morava. Jako zahraniční model bylo vybráno středisko Livigno, kde mají freestyle jako jednu z hlavních atraktivit a mají bohaté zkušenosti s jeho provozováním. Snowpark v Livignu je pravidelně oceňován cenami Skipass Snow Parks Awards za nejlepší marketing a zpracování. Kritéria pro srovnání možností středisek pro freestyle lyžování byly určeny za pomoci odborníků, Milana Masopusta, Jana Vorlíka a Petra Křivánka, kteří pracují s daty o snowparcích a věnují se této problematice. Kritéria jsou velikost, počet překážek a skoků, kreativita, pořádané akce a další možnosti. Další předlohou pro vytvoření kritérií byli materiály z rozhovorů s předními jezdci publikované ve freestyle časopisech Snow a Freeride.

Popis hodnocení jednotlivých kritérií a jejich bodování.

Tabulka 1

Bodování překážek

Celkový počet překážek	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50
Body	1	2	3	4	5

Tabulka 2

Bodování velikosti

Velikost snowparku (m ²)	0-12 500	12 500-20 000	20 000-27 500	27 500-35 000	35 000-X
body	1	2	3	4	5

Kreativita

Kreativita se hodnotila na základě originality zpracování parků. Bodováno bylo celkové sladění parku do stylu, kvalita nastavení a neotřelost překážek. Svou roli v hodnocení hrála nápaditost a využívání nových technologií. Čím více byl snowpark osobitý tím více bodů získal.

Akce

Při hodnocení akcí se bodoval počet akcí, za každou akci spojenou s freeskiingem byl udělen jeden bod. Akce pořádané v rámci mistrovství republiky nebo Evropy pod asociací lyžařů byly bodovány dvěma body.

Další možnosti

V dalších možnostech se bodovala, od 1 do 5, velikost další nabídky střediska. Faktory byli přepravní zařízení, další možné sportovní vyžití, dopravní dostupnost, velikost nabídky ubytování a restauračních zařízení v blízkosti střediska a další zajímavosti.

Zúčastněné pozorování

Jorgensen (1989) tvrdí, že zúčastněné pozorování patří mezi nejdůležitější metody kvalitativního výzkumu. Tato strategie se používá v etnografickém výzkumu nebo případových studiích, které se soustřeďují na hloubkový popis a analýzu nějakého jevu. Zúčastněným pozorováním je možné popsat detaily dění a (Hendl 2005).

Výhodou metody je, že se pohybujeme v přirozeném prostředí zkoumaného jevu a můžeme si tak vytvořit vlastní názor a vycházet ze svých zkušeností. (Jeřábek 1992). Všechna zkoumaná místa jsem navštívil v rozmezí jednoho roku a získané zkušenosti jsem využil pro ověření pravdivosti nashromážděných dat.

5 VÝSLEDKY

5.1 Analýza středisek

Gravity snowpark Bukovka

Středisko: Ski park Červená Voda

Velikost: snowpark 800x30 m - celkově 24 000 m²

Skipark stojící v Orlických horách se skládá ze středisek Buková hora, Čenkovice a nejnovějšího areálu Červená Voda. Střední resort s širokou nabídkou vlastní dvě nejdelší sjezdovky Orlických hor, které měří přes 2300 m, a jejichž šířka je v nejužších místech 56m. Nejvyšší vrchol má 920 metrů. Z vrcholu vedou sjezdovky na dvě strany a rozdělují tak areál na části. Celkově je v nabídce přes 11 km sjezdovek s umělým zasněžováním. Převážná část tvoří dvě sedačkové lanovky, jedna čtyřsedadlová lanovka s vyhříváním a speciálním krytem proti sněhu a patří k jedné z nejmodernějších u nás, druhá dvousedadlová. Dalšími vleky jsou dvě kotvy, jedna poma a provazový vlek školy lyžování. Poměrně mladé středisko nabídne kvalitní a nové zázemí společně se skvělou dostupností a přiměřeným parkovištěm přímo u areálu.

Lyžařské středisko nabízí funparkovou skicrossovou dráhu a snowpark, spojený s vývojem freestyle v České republice. Změna vedení a shaperů zdejšího snowparku měla pozitivní vliv na jeho další podobu a dala tak areálu možnost se účastnit největších soutěží u nás. Bukovka odpovídá úrovni spíše pokročilejším jezdcům, ale ve spodní části bylo i několik nenáročných překážek. Pro park je ve ski areálu vyhrazeno dostatek místa. V horní části byli umístěné skoky, na ně navazovala sekce jibb překážek. Mezi ty zajímavější patří A-plynovka, užší kink box a donkey rail. Na konci parku byl vyhotoven menší corner a bong. Aktivita správců parku byla vysoká a set-up se několikrát za sezónu měnil hlavně v jibbové části a přinášel tak jezdcům nové možnosti.

Mezi akce, které se zde letos konaly, patří série Just ride, Snowboard a freeski slope style a spring rail session.

Počet překážek/počet skoků: 16/5 – celkově 21

Kickery: skok (9m), skok (6m), skok (3m), skok spina, skok Conner

Raily: double kink box (9m), A rail (7m), 2x vroubkovaná roura, speed rail (8m), step up rail (4m), C box (5m), box (4m), kink box (6m), plastová roura, box (6m), roura rail (5,5m), barel, donkey rail (5m), rail jechl (6m), box (8,5m), pyramida

Burton snowpark Svatý Petr

Středisko: Skiareál Špindlerův Mlýn

Velikost: snowpark 450x50 m+260x12 m, U-rampa 100x30 m - celkově 28 620 m²

Špindlerův mlýn v Krkonoších dělí své svahy do částí Svatý Petr, Hromovka, Labská, Horní Mísečky a Medvědin. Součtem částí je jeden z největších a nejnavštěvovanějších ski areálů v Česku. Dohromady pokrývá kopce 25 km sjezdových tratí s šesti lanovými a jedenácti teleskopickými lyžařskými vleky. Tratě jsou všech úrovní a uspokojí tak lyžaře všech úrovní. Špindlerův mlýn je místem konání velkých závodů a akcí. Nabídka ubytování, pohostinství a servisu je velmi široká a je to jedno z plusů, z kterého středisko těží. Oblast je vhodná a uzpůsobená i ostatním zimním sportům, jako ski alpinismus, běžecké lyžování nebo freeride. Večerní lyžování na Hromovce je nejdelším v Česku a vodné pro konání závodů FIS za umělého osvětlení.

Z hlediska možností pro Freestyle jsou zajímavé hlavně části Svatý Petr a Hromovka, kde jsou zbudovány snowpark, funpark a ski crossová dráha. Zejména Svatý Petr je významným centrem sportovního dění ve Špindlerově Mlýně, každý rok je dějištěm mnoha významných soutěží. Lákadlem pro jezdce jsou mimo světových freestyle akcí i profesionální freeskier, kteří sem jezdí trénovat a lákají tak na skvělou podívanou. Díky velikosti celého skiareálu se nabízí pro realizaci parku více možností než u středisek jiných. Příkladem je zaštitění výstavby a údržby parku profesionální firmou nebo speciální rolba a technika určena přímo pro snowparky. Hlavní park je na Svatém Petru a vedlejší Funpark na Hromovce. Areál drží prvenství ve vybudování U-rampy u nás. Výhodou rampy je, že lze upravit tak, aby mohli vzniknout nové skoky a místa na překážky a tím se během konání větších soutěží neomezil provoz parku pro veřejnost. U-rampa je volně přístupná a dvakrát týdně upravována. Překážky jsou vystaveny na sedmi platformách, kde se z části pro jibb přechází do lajny skoků. Součástí parku je 5 skoků umístěných pod U-rampou na spodnějších platformách. Platformy umístěné výše jsou určeny pro jibb, najdeme tu boxy, dance floor, raily a roury. Překážky byly podle akcí a přírodních podmínek obměňovány a nastaveny byly jak na flatu, tak s různým tvarováním do speedu.

K největším akcím pořádaným ve středisku patří Snowjam FIS SNB World cup, Mistrovství Světa juniorů ve Freestyle nebo Just ride!

Počet překážek/počet skoků: 19/6 – celkově 25

Kickery: skos (2m), skok (8m), skok (5m), skok (9m), skok (10m), skok s bongem

Raily: A box (5m), A box (4m), kláda (6m), speed rail (7m), flat box (6m), Z box, wallride, rainbow box (5m), box (7m), C box (6m), rail (5m), Jekl (4m), Speed rail (7,5m), Box (4m), Box (5m), butter kinked box (7m), butter box (6m), roura (6m), box (7m)

Snow Park Karolinka

Středisko: Ski areál Karolinka

Velikost: snowpark 700x 30 m - celkově 21 000 m²

Skiareál se nachází ve valašském městě Karolinka v nadmořské výšce 600-700 m.n.m. Mezi hlavní pozitiva platí skvělá dopravní dostupnost, dobré zázemí a zkušené a nadšené zaměstnanci, díky kterým je sjezdovka včetně snowparku neustále upravována a kvalitně zpracována. Nevýhoda je v prostorových možnostech areálu, který patří k těm menším. Vlek je jeden, ve formě kotvy, z něj se nabízí tři sjezdovky červené a modré úrovně o celkové délce 3 km. Prostorové nedostatky se snaží dohnat rozmanitostí nabídky. Příkladem je osvětlení, které zasahuje i do snowparku a tak se lyžaři a snowboardisté mohou projet i během večera. Jedná se o jeden z mála osvětlených snowparků u nás.

Středisko nabízí kvalitní snowpark, který si získal přízeň freestylerů a spousta lyžařů jezdí do areálu jen kvůli němu. Set-up je zaměřen jak na začátečníky, tak na pokročilé jezdce. Šapaři nabídnou dvě lajny rozdělené dle náročnosti a pokrývající celou trasu sjezdovky. Jedná se o nejdelší park v Beskydech, s délkou přes 700 metrů, obsahující 3 skoky a až 14 překážek. Skoky na 3 platformách leží ve spodní části. V horní části jsou umístěny raily, plynovky a bedny. Středisko neleží vysoko, a tak shapeři bojují hlavně s počasím a přírodními podmínkami. Přesto se jim daří vytvářet kvalitní park, kde se konají akce jako Snow tour, kde si účastníci mohou vyzkoušet lyžařské vybavení díky časopisu Snow, dalšími happeningy snowparku jsou každoroční SPK mening, SNB & Freeski contest a Karolinka byla jednou ze zastávek seriálu Just ride!.

Počet překážek/počet skoků: 14/4 – celkově 18

Kickery: Skok (2m), 2xSkok (4m), Skok (6m)

Raily :straight box (4m), street rail (6m),straight box (4m),street box (5m), mailbox (2m), straight box (4m), rainbow (6m), double kink box (7m), straight rail (jakel), straight box (6m), set of funny rails (8m), butterbox (2.3m), butterbox (2,7m), kink box (3,2x3,2m)

G-Shock snowpark Pec pod Sněžkou

Středisko: Skiareál Černá Hora a Pec

Velikost: snowpark 800 x 30 m – celkově 24 000 m²

Lyžařské areály Pec pod Sněžkou a Velká Úpa jsou součástí SkiResortu ČERNÁ HORA - PEC, jehož součástí je 5 areálů: Černá hora (Janské Lázně), Pec pod Sněžkou, Černý Důl, Velká Úpa a Svoboda nad Úpou. Dohromady nabízejí tyto areály okolo 40 km sjezdovek všech obtížností a pojmu tak lyžaře všech úrovní. Klady najdeme hlavně v moderních vlecích, dobré propojenosti areálů díky platformě SkiTour, kdy za pomoci skibusů, vleků, lyží či rolby můžete za jeden den vyzkoušet více středisek. Zajímavostí jsou volně přístupné sjezdovky s časomírou.

V Peci se nachází nadprůměrně velký park, jehož vybudování spadá pod organizaci Freestyle area. Skoky a překážky jsou umístěny na celé sjezdovce jménem Javor a jsou rozděleny do tří úrovní obtížnosti. Horní část je věnována začátečníkům a pokročilým, ta dolní pak zkušenějším jezdcům. V profí sekci se na třech platformách rozprostírá 6 překážek. Na horní platformě raily a boxy, spodní dvě platformy pak tvoří celkem pět skoků. Sekce s jibby nabízí v převážné míře boxy, hlavně butter boxy a pět railů. Nápadité překážky jsou tube rail, street rail a C-box. V Peci mají dvě Funline, ve formě skicrossu a unikátního 8 metrů dlouhého tunelu. Ve středisku lze zakoupit skipas i čistě jen do snowparku a díky osvětlení se zde jezdí i během večerního lyžování.

V areálu se každoročně konají finálové závody seriálu mistrovství ČR ve freestyle snowboardingu a freeski a v roce 2017 i Evropský pohár O'Neill Europa Cup by Sony pod vedením asociace FIS.

Počet překážek/počet skoků: 11/5 celkově 16

Kickery: Skok (3m), Skok (5m), Skok (7m), Skok (8m), Skok (13m)

Raily:speed box (8m), C box (5m), 2x butterbox (5,6m), butterbox rakev (6m), Bonk boiler, street rail (5m), kink box (15m), tube rail (6m), up rail (4m), street rail (8m)

YOUR Park Deštné

Středisko: Skicentrum Deštné

Velikost: snowpark 650x40 m - celkově 26 000 m²

Deštné je největším lyžařským střediskem v Orlických horách. V nabídce má sedm sjezdovek odstupňovaných do všech náročností a uspokojí tak lyžaře všech typů. Závodní lyžaře potěší dvě černé sjezdovky. Celková délka tratí je okolo 6 km. Vleky jsou staršího typu a je zde jen jedna sedačková lanovka a dalších sedm teleskopických vleků. Nabízí komplexní služby, restaurační zařízení, večerní lyžování, půjčovnu, bezplatné parkoviště přímo u sjezdovek a školu lyžování.

Snowpark patří k těm nejširším, co u nás máme. V plném provozu nabídne přes 30 překážek, vhodných od začátečníků po pokročilé, ale celková úroveň odpovídá spíše zkušenějším jezdcům. Na celkem pět skoků navazovalo devatenáct railů, beden a trubek skoro všech tvarů. Z hlediska kreativity a originality šlo možná o nejlepší park u nás. V další nabídce parku byly dva wall slidy, několik bongů a Air bag.

Deštné hostí ty největší freeski akce u nás Český pohár Czech Freeski Tour, Slopestyle Masters a Just ride!. Pro každou soutěž je park speciálně upravován a pro akci Soldiersvyrůstá BigAir s 20 metrovým tablem.

Počet překážek/počet skoků: 19/5 - celkově 24

Kickery: Skok-step up (5m), Skok (8m), Skok (12m), Skok 2x (3m)

Raily: street bedna (8m), street trubka (8m), kinkrail bedna (3m), kinkrail (5m), bedna (5m), street box (6m), trubka (6m), 2x bong (2m-4m), bedna (5m), rail (3m), vroubkovaná roura (6m), Rainbow (8m), Zet jekl (12m), Kinkrail Gravity (9m), Zet trubka (10m), C box (6m), 2x wallslide, airbag

COOL snowpark Klínovec

Středisko Skiareál Klínovec

Velikost: U-rampa 120x16 m, snowpark300x70 m - celkově 22 920 m²

Na nejvyšším vrcholu Krušných hor se rozprostírá stejnojmenný Skiareál Klínovec. Vrchol sahá do výšky 1244 metrů nad mořem a dělí areál na Jižní a Severní část. Díky přírodní poloze nabízí Klínovec kvalitní sněhové podmínky pro zimní sporty a je spjat s počátky českého lyžování. Klínovec je největší středisko Krušných hor celkově nabízí 11 sjezdových tratí všech úrovní s délkou 18 km. Dopravu na vrchol zajišťují 4 sedačkové lanovky, 6 klasických vleků a pár pojízdných koberců pro děti. Díky své velikosti si středisko

může dovolit nabídnout skvělé zázemí pro lyžování, ale i další zimní aktivity, má speciální sjezdovku pro sánky a velký počet běžeckých tratí. Sjezdovka Pod zámečkem je osvětlena a je tedy přístupna i večer. Lyžařská škola, která má k dispozici dvě sjezdovky, půjčovna vybavení a stravovací zařízení jsou samozřejmostí. Vysokou návštěvnost podporuje i dobrá dopravní dostupnost a parkování zdarma.

Snowpark s bohatou historií získává podporu kvalitních sponzorů a proto se o něj středisko kvalitně stará a díky organizaci prochází každodenní ruční nebo strojovou úpravou. Klínovec se pyšní především nejkvalitnější u-rampou u nás. Rampa má parametry, které splňují i náročná závodní kritéria, je 120 metrů dlouhá, 16 metrů široká a 4,7 metru vysoká. Každoročně se tu jezdí například Evropský pohár. Kromě tohoto skvostu tu najdete lajnu s pěti skoky a jibb sekcí, kde si návštěvníci mohou vyzkoušet několik různě tvarovaných railů, rour, bedýnek. Druhá lajna je bez skoků, jsou v ní překážky na flatu, do speedu či raily s lomením. Shapaři využívají i přírodních možností a nechávají pár míst mimo sjezdovku jen lehce upravených, aby vyžití bylo větší a jezdci si mohli zaskákat i do měkkého sněhu.

Závody a akce jsou zaměřené spíše na snowboarding, ale jsou na vysoké úrovni. Na Klínovci se jezdí mistrovství ve sjezdu a letos i ve ski crossu. Klínovec byl i zastávkou Snow tour. Kvalitní Freeskiingová akce konaná v parku je One day in da Klínovec.

Počet překážek/počet skoků: 15/5 - celkově 23

Kickery: Skok (3m), Skok (5m), Skok (6m), Skok (7m), Skok (12m)

Raily: Bong, Stair Set, Dvojtrubka rovná (6m), Spina, Prádlo, Flat Down Flat, Speed Rail (8m), speed bedna, street roura (6m), Lámačka bedna, Lámačka dvojtrubka, Shred (vykopávačka (3m), Dřevěná branka (4m), rovná bedna (6m), Kluziště, Speed jednohubka, Double kink jekl, Vroubkovaná roura,

K2 snowpark Vítkovice

Středisko: Skiareál Aldrov

Velikost: snowpark 600x30 m - celkově 18000 m²

Středisko leží v Krkonoších nedaleko Vítkovic v nadmořské výšce 733 metrů. Skládá se ze dvou areálů Aldrov a Vurmovka s celkovou délkou 4 kilometry na 8 sjezdovkách, všech úrovní. Sjezdovky obsluhují čtyři teleskopické vleky a jednu čtyřsedačkovou lanovku. Aldrov je příkladem toho, že malé středisko, které nemůže lyžařům nabídnout široké a dlouhé sjezdovky musí být kreativní se svými možnostmi. Areál je znám především díky kvalitnímu

snowparku, kterému je věnován patřičný prostor a servis. Dále najdeme dráhu pro snowtubing, několik běžeckých tratí a sjezdovky jsou osvětleny, takže se může lyžovat i večer. Umělé zasněžování včetně služeb v areálu je na dobré úrovni.

Vybudovaný snowpark nacházející se na celé sjezdovce ve ski areálu Aldrov je postaven v roce 2017 teprve pátou sezónu i tak patří k těm oblíbenějším a lepším u nás a získává kvalitní sponzory. V sekcích rozdělených na easy/medium/profi/shred se nachází 30 překážek a 7 skoků. Pro údržbu parku je zde speciální rolba s navijákem. Kvalitní je zde Shred lajna, kde se nachází překážky na jibb a v tomto ohledu si park nezádá s parky zahraničními. Mezi 18 raily, bednami a trubkami najdeme i stairsset o 10 schodech nebo originální wallride o maringotku. Areál je vybaven Net-O-Peer monitorovacím systémem, takže když má rider speciální aplikaci ve svém mobilu, systém jeho jízdu snímá a nahraná videa si pak může do mobilu stáhnout. Celkově Vítkovice patří k těm navštěvovanějším parkům u nás. Kreativita shaperů láká velký počet nejen z řad freeskierů.

Třídenní závod Shred Vacation jehož součástí je i soutěž Horsefeathers King of Jib navštívila česká elita a jednalo se o kvalitní tři dny plné freestylu. K příležitosti World Snowboard Day byl snowpark rozšířen o dva nové skoky a byl oslavou dne skákání a jibbu. Ve spolupráci s dalšími firmami Vítkovice každoročně pořádají i Freestyle Area Academy kempy, kde se freeskiing a snowboarding vyučuje. Program kempu tvoří výuka neboli coaching, večerní videocoaching, permanentky, ubytování, polopenze workshopy a soutěže. Účastník může využít i nabídku od sponzorů a zapůjčit si a vyzkoušet si nové vybavení.

Počet překážek/počet skoků: 30/7 - celkově 37

Kickery: Skok (2m), Skok (3m), Skok (5m), Skok (6m), Skok (8m), Skok (12m), Skok (15m)
Raily: Butterbox (6m), T-box (6m), Rainbow rail (6m), Kink box (5m), Wallride, 2x Street Rail (6m), U-Box Banana (5m), Picnic table, 2x rail (6m), rail (7m), Bonk Barrel, Rainbow box (6m), Balkón (6m), Up rail Tube (5m), Double Kink box (10m), PVC roura (6m), Up rail Tube (6m), Double Kink jejl (10m), Stairsset (10 schodů), Hokejka jednotrubka (5m), Spaceship (5m), Street railjednotrubka (12m), C Box (6m), Maringotka – Wallride, Elbow tube rail (8m), 2x Rail jednotrubka (7m), Speed box (6m), Vystřelovací jednotrubka (4m)

Snowpark U slona Dolní Morava

Středisko: Dolní Morava

Velikost: snowpark 500x50 m – celkově 25 000 m²

Lyžařské středisko ležící v Kralickém Sněžníku se řadí mezi nejnavštěvovanější střediska v Česku. Leží v nadmořské výšce 1232 metrů a má tak vynikající předpoklady pro kvalitní sněhové podmínky a jejich uchování, které areál ještě podporuje jedním z nejmodernějších zasněžovacích systémů. Lanovky jsou zde dvě čtyřsedačkové, dvě kotvy a jedna poma. Sjezdovky všech stupňů obtížnosti je celkově sedm a dohromady měří 9,5 km. Mezi další aktivity areálu řadíme snowtubing s délkou 400 m, sáňkařskou dráhu a díky popularitě Dolní Moravy mezi návštěvníky i širokou nabídku v ubytování a občerstvení. Běžci na lyžích si také přijdou na své se 77 km upravených tratí. Zajímavostí je podpora ski alpinismu, kdy si může návštěvník vybrat z několika vedených i nevedených túr a může si vyzkoušet vybavení v test centru. Vedle snowparku, bývá vybudována ski crossová trať. Samozřejmostí je skibus, dopravující lyžaře a snowboardisty z bezplatného parkoviště ke sjezdovkám.

Snowpark je situován na sjezdovku U slona, měřící 700 metrů. Park má k dispozici i vlastní vlek společně s dětským Funline parkem, který stojí vedle a najdeme v něm vlnkovitou dráhu a 8mí metrový tunel. Zdejší park je důkazem toho co zvládne pár nadšenců i když nemají k dispozici tolik financí jako v jiných podobně velkých střediscích. Skoky a překážky stojí na několika platformách za sebou. Červená a modrá barva lajen dělí překážky dle obtížnosti na náročnější „red line“ a na začátečnickou „blue line“. Modrá lajna obsahuje jen dva menší skoky a kolem šesti překážek, většinou rovných, nelomených a širších. Červená úroveň obsahovala podle podmínek až pět skoků a překážky na jibb jako speed rail, rainbow rail a rainbow box. Shapaři jsou kreativní, co se provedení překážek týče a vše je laděno do skate a bazénového stylu. Nejzajímavější je vrchní část parku, kde leží bazénová platforma s mailboxem, hned pod ní wallride a stairsetem vyroben ze dřeva.

Ve středisku se koná hodně akcí, bohužel žádná větší přímo freestylová ve spojitosti se snowparkem. V minulosti se zde konalo například Just ride!, ale program je rok od roku slabší. Kromě klasických a opakujících se Adventure night, byli freestyle odvětví nejbliže Český pohár ve skicrossu pod asociací FIS a Funline Tour. Originální bylo pak zakončení sezóny ve formě Big Pool Contest, kdy se přejížděla ve snowparku umístěná vodní nádrž.

Počet překážek/počet skoků: 14/5 – celkově 19

Kickery: skok (3m), skok (5m), skok (7m), skok-corner (5m výška, 11m délka), Skok (10m)

Raily: Box (8m), rail (12m), speed box (8m), rainbow box (8m), dřevěná hrazda, rail dvoutrubka (6m), vlnitá bedna (9m), C bedna (10m), speed rail (5m), speed rail (5m), rainbow rail (5m), rainbow box (4m).

5.2 Vyhodnocení

Analýza velikosti

Tabulka 3

Velikost snowparků

Název	Gravity snowpark Bukovka	Burton snowpark Svatý Petr	Snow Park Karolinka	G-Shock snowpark Pec pod Sněžkou	YOUR Park Deštné	COOL Snowpark Klínovec	K2 snowpark Vítkovice	Snowpark U slona Dolní Morava
Velikost	3	4	3	3	3	3	3	3

Ve velikosti snowparků nejsou markantní rozdíly, protože česká střediska povětšinou nemají takové dispozice, aby plochu věnovanou parku razantně rozšířili, jelikož by došlo k omezení klasických sjezdovek. Všechny parky se pohybují ve střední kategorii. O něco větší je jen Špindlerův Mlýn, kde mají snowpark rozdělený do více částí a zabírá tak celkově větší plochu.

Analýza počtu překážek

Tabulka 4

Počet překážek a skoků

Název	Gravity snowpark Bukovka	Burton snowpark Svatý Petr	Snow Park Karolinka	G-Shock snowpark Pec pod Sněžkou	YOUR Park Deštné	COOL Snowpark Klínovec	K2 snowpark Vítkovice	Snowpark U slona Dolní Morava
Počet překážek a skoků	3	3	2	2	3	3	4	2

Počet překážek je důležitý hlavně kvůli rozmanitosti a možné změně nastavení snowparku. V této kategorii je nejsilnější K2 snowpark Vítkovice, kde najdeme širokou nabídku všech druhů překážek. Na skvělé úrovni jsou i snowparky YOUR park Deštné, U slona Dolní Morava, COOL Park deštné a Svatý Petr. Slabší výběr a menší počet překážek je v Gravity snowparku Bukovka, Karolince a Peci pod Sněžkou.

Analýza kreativity

Tabulka 5

Kreativita snowparků

Název	Gravity snowpark Bukovka	Burton snowpark Svatý Petr	Snow Park Karolinka	G-Shock snowpark Pec pod Sněžkou	YOUR Park Deštné	COOL Snowpark Klínovec	K2 snowpark Vítkovice	Snowpark U slona Dolní Morava
Kreativita	3	4	3	4	4	4	5	3

Kreativitu a originalitu hodnotím celkově pozitivně a v podmínkách a s technikou co mají shapeři k dispozici jsou všechny parky na skvělé úrovni. Hodnotili jsme, jaké překážky středisko do svého parku zvolí, jakým stylem je zakomponuje do areálu, jak se o překážky stará a hodnotí se i vizuální stránka. Důležité je, aby byl park nejen praktický, ale aby také byl vystaven z kvalitních překážek s upravenými dopady a nájezdy. V tomto ohledu byli nejlepší Vítkovice, které jako Svatý Petr a YOUR Park Deštné svěřily údržbu a výstavbu parku specializovaným firmám. Ty zajistily, že snowparky jsou ve skvělém stavu a nachází se v nich nové a upravené překážky a celé areály parků jsou přehledné a působí upraveným dojmem. Vítkovice získaly body navíc kvůli druhům překážek, které se vyskytují ojediněle nebo je jinde v Česku nemají. Ve Svatém Petru je park přehledný a upravený. Mají nejlepší U-rampu u nás a ostatní překážky a jejich zpracování na velmi slušné úrovni, ale v originalitě za Vítkovicemi zaostávají. G-Shock snowpark Pec pod Sněžkou, Klínovec a YOUR Park Deštné mají kreativní shapery a areály jsou upravovány na denní bázi a nabízí třeba i večerní ježdění a originalitou se jedná o velmi kvalitně a precizně zpracované snowparky. Karolinka,

Gravity snowpark Bukovka a Dolní Morava jsou na trochu nižší úrovni. Parky mají upravené a ucelené koncepty a kvalitní péči. Chybí nápaditost a osobité zpracování překážek, které jsou jinak v dobrém stavu.

Analýza akcí

Tabulka 6

Akce snowparků

Název	Gravity snowpark Bukovka	Burton snowpark Svatý Petr	Snow Park Karolinka	G-Shock snowpark Pec pod Sněžkou	YOUR Park Deštné	COOL Snowpark Klínovec	K2 snowpark Vítkovice	Snowpark U slona Dolní Morava
Akce	4	5	4	5	6	2	5	2

Důležitou částí propagace zimních středisek je pořádání akcí, závodů a soutěží. V hodnocení jsme přihlíželi k počtu, velikosti a popularitě akcí, konaných ve střediscích. K těm v této kategorii horším patří Snowpark U slona na Dolní Moravě a Klínovec, kde dle mého názoru úplně nevyužili svůj potenciál a konalo se zde jen pár místních akcí. Takový průměr tvoří Gravity snowpark Bukovka a Snow Park Karolinka. Ty se stávají dějištěm kvalitních akcí v celkem hojném počtu a využívají svůj potenciál lépe. Vyšší hodnocení si získaly parky ve Svatém Petru, Deštné a Vítkovicích. První dva zmiňované, hlavně díky velikosti konaných podniků, přičemž některé nesou označení asociace FIS a jedná se tak o závody na Evropské úrovni se zahraniční účastí. K2 snowpark Vítkovice, pak vděčí za vyšší známku pořádání lyžařských freestyle kempů. Nejlepší je v této kategorii G-shock snowpark Pec pod Sněžkou - happeningů je dostatečné množství, jejich velikost je nadprůměrná a jedná se velmi známé akce u nás i v Evropě.

Analýza dalších možností

Tabulka 7

Další možnosti

Název	Gravity snowpark Bukovka	Burton snowpark Svatý Petr	Snow Park Karolinka	G-Shock snowpark Pec pod Sněžkou	YOUR Park Deštné	COOL Snowpark Klínovec	K2 snowpark Vítkovice	Snowpark U slona Dolní Morava
Další možnosti	2	5	3	5	4	4	2	4

Další možnosti střediska ovlivňují návštěvnost. Hodnoceny byly faktory jako dostupnost, kvalita zázemí a nabídka služeb a aktivit středisek, kde se freestyle provozuje. Nejlepší a největší nabídku služeb a mimo freestylových aktivit najdeme v Peci pod Sněžkou, která nabídne hlavně moderní přepravní zařízení společně se skvělou dostupností, parkováním a aktivitami jako skicross, funline a slalom. Na stejné úrovni je snowpark Svatý Petr ve Špindlerově Mlýně, kde vzhledem k popularitě celého areálu najdeme opravdu pestré vyžití a snad všechny aktivity se zimou spojené. Ve Špindlerově Mlýně se nachází kvalitní a vyhlášené hotely. Nevýhodou je vzdálenost některých ubikací od vleků a centra. Jinak zde najdeme vše, co k delšímu pobytu potřebujeme. Velmi dobrou úroveň mají Dolní Morava, Klínovec a Deštné, kde mají také pestrou paletu činností a více příležitostí k ubytování či pohoštění. Vleky a lanovky jsou poměrně moderní, je jich dostatečný počet a jsou v dobrém stavu. Průměrně jsou na tom Vítkovice, snažící využívat své možnosti na maximum. Nevýhodou je hlavně starší přepravní zařízení a nabídka ubytování. Bukovka je na tom o trochu lépe ale body ji ubírá vyžití po uzavření vleků a malá kapacita ubytování v pěší vzdálenosti od sjezdovek. Snow Park Karolinka strádá zejména v starších přepravních zařízeních a malém zázemí.

Celkové hodnocení

Tabulka 8

Celkové hodnocení

Název	Burton snowpark Svatý Petr	YOUR Park Deštné	G-Shock snowpark Pec pod Sněžkou	K2 snowpark Vítkovice	COOL Snowpark Klínovec	Gravity snowpark Bukovka	Snow Park Karolinka	Snowpark U slona Dolní Morava
Celkové hodnocení	21	20	19	19	16	15	15	14
Pořadí	1.	2.	3. - 4.	3. - 4.	5.	6. - 7.	6. - 7.	8.

Nejlepší podmínky pro freestyle nabízí snowparky ve Svatém Petru, Deštné, Peci pod Sněžkou a Vítkovicích. Rozdíly mezi těmito středisky nejsou nějak markantní a nabídka využívání snowparků se střediskům daří dobře. Parky na Klínovci, Červené Vodě a Karolince jsou ve fázi růstu a mají velký potenciál. Dolní Morava co se týče freestyleové nabídky poněkud uvadá a je spíše podprůměrná.

5.3 Srovnání se zahraničním střediskem

Livigno

Město v údolí severní Itálie, patřící do bezcelní zóny, je proslulé svými svahy s kvalitní sněhovou pokrývkou, která je zajištěna díky nadmořské výšce a dobrému systému zasněžování až do konce dubna. Město leží v nadmořské výšce 1816 m a z něj se tyčí na dvě strany vrcholy sahající do výšky až 2700 metrů. Díky málo zalesněným kopcům, vedou z vrcholů do údolí poměrně široké sjezdovky nabízející spoustu volného prostoru.

Východní hřeben Carosello 3000 s nejvyšším vrcholem V. Blesaccia zaujímá většinu plochy sjezdovek Livigna. Sjezdovky jsou bohaté na šířku i sklon a nabízejí skvělé podmínky pro všechny typy lyžařů. Západní hřeben pak pokrývá sportovnější a menší areál Mottolino. Sjezdovky jsou na západní straně více nahuštěny na sebe a prolínají se tu hlavně červená a černá označení. Vyhlášenými svahy jsou pak ty, vedoucí z vrcholů Monte Sponda. Dohromady v Livignu najdeme 74,5 km sjezdových tratí rozdělených do všech obtížností. Největší zastoupení mají červené svahy, kterých je 47 km, dále pak modré s 17 km a černé s délkou 10,5 km. Přepravní možnosti jsou na vysoké úrovni a vcelku moderní. Kabinkových lanovek je šest, sedačkových 14 a teleskopických vleků je jedenáct. Společně tato zařízení přepraví 50850 osob / hod. (www.nev-dama.cz).

Mimo lyžařská nabídka je velká. Škála ubytovacích zařízení, stojících v pěší vzdálenosti od svahů a lanovek, je bohatá. Rozmanitá je i nabídka restauračních zařízení jak na svazích, tak v městečku. Po Livignu se dá dopravovat třemi linkami skibusů, jezdících v pravidelných intervalech. Další sportovní aktivitu představují běžky. Běžecké tratě, jimiž je středisko vyhlášené, jsou dlouhé 40 km. Skvělé terény vhodné pro skialpinismus a freeride je v Livignu dostatek, díky nízkému výskytu porostu. Ski crossové dráhy jsou dvě a stojí poblíž Rifugio Camanel di PlanonAlpine. Dráhy měří do 900 metrů a jedna je i nadměrně široká a vleze se na ni až šest jezdců, což dává příležitost klientům střediska závodit mezisvětovou. Svahy tak nabízí maximální využití a stále nové možnosti.

Mottolino snowpark

Mottolino se řadí mezi jedny z prvních snowparků v Itálii, jeho vybudování v pozdních devadesátých letech je spojeno s rozvojem freestylového lyžování v Evropě. Snowpark je znám na mezinárodní úrovni a nejedna národní reprezentace si jej vybírá jako tréninkový kemp. Do parku jezdí ti nejznámější a nejlepší freeskieři z celého světa a stává se tak velkým lákadlem. Důkazem kvality je, že na posledním udílení cen o nejlepší snowpark v soutěži Skipass Snow Parks Awards si Mottolino odneslo 4 ocenění, a to za nejlepší lajnu pro profesionály, nejlepší marketing, nejzajímavější dráhu překážek a cenu za nejlepší snowpark. (Best Snow park, Best Pro Line, Best Marketing and Best Special Obstacle course) (www.skipass.it).

Park má vyhrazen obrovský prostor, který dělí do jednotlivých zón. Vedle zóny XL, která je určena vrcholovým sportovcům, jsou zde další tři s označením Large, Medium a Small, sestavením přístupné pro širokou veřejnost, kde na návštěvníky čeká přes 60 různých překážek a skoků. Díky takovému rozdělení dokáže Mottolino pojmut velký počet jezdců

všech úrovních. Úprava a servis jsou každodenní a kromě speciálně vyhrazeného týmu shaperů se o perfektní stav dopadů a skoků starají 4 rolby a systém zasnežování věnovaný jen snowparku.

Rozpoložení jednotlivých překážek a skoků, rozdělených do několika zón (www.livigno.eu):

S LINE je pro začátečníky a má nejlehčí úroveň, vždy se zde nachází alespoň deset za sebou v lajně jdoucích překážek a nová sekce s několika raily a boxy.

M LINE je vhodná pro většinu jezdců a je jednou z nejnavštěvovanějších, postavy jsou skoky, raily a boxy s neobvyklým designem rozpoložení.

L LINE vede do XL line a má k dispozici pět skoků různých velikostí a stylů s tably od 10-16 metrů. Vhodná pro pokročilé a zkušenější jezdce.

XL LINE je prostor vyhrazený především profesionálům. Skládá se ze čtyř po sobě jdoucích skoků s velikostmi tablu od 18 až do 25 metrů. Lajna se využívá především k tréninku, focení a při speciálních příležitostech.

JIBBING AREA rozprostřených dvacet překážek na jib zahrnující raily, boxy, schody, wall, bongy, roury a další.

U-RAMPA Pod lanovkou Monte Sponda je přírodně vytvořené koryto, které slouží jako jedinečná přírodní U-rampa, kde si každý může vyzkoušet své dovednosti. Jako další bonus je pro všechny k dispozici lyžařská škola, kde se můžete přihlásit na lekce freestyle.

Snowpark Mottolino se stal místem konání velkých freestyle eventů a závodů, z kterých bych vyzdvihl zejména Nine Knights, Burton European Open, North Face Ski Challenge, River Jump a World Rookie Fest.

Vyjádření profesionálních freestylerů o areálu Livigno:

Na světě jsem zažil jen málo parků této úrovně. Nalezneme zde všechno od vysokých skoků po zábavné jibby (www.mottolino.com).

Kai Mahler, stříbrný medailista na X-Games 2012 a 2013.

Slyšel jsem hodně o tomhle snowparku. Na soutěži Nine Knights jsem měl šanci ho vyzkoušet. Teď musím říct, že jeto opravdu to nejlepší co jsem zatím vyzkoušel (www.mottolino.com).

Oystein Braaten, profesionální jezdec.

Srovnání s českými středisky

Při srovnávání našich snowparků s Livignem musíme brát zřetel na možnosti a prostředky organizátorů a shaperů. Zahraniční středisko nabízí celkově lepší a větší zázemí a prostor pro realizaci parku. Hlavně díky lepším ekonomickým a geografickým dispozicím.

Park Mottolino je celkově na vyšší úrovni. Techniku, kterou si v Itálii mohou dovolit, nemá současnosti žádné české středisko k dispozici. Středisko v Livignu si dobře uvědomuje potenciál freestylových možností a snaží se je využívat a podporovat. Důkazem toho je popularita snowparku mezi jezdci, kteří tvoří značnou část návštěvníků lyžařského střediska a mezi sponzory, pomáhající zaštitit náklady spojené s jeho provozem a výstavbou. I přes stále zlepšující se situaci neumí v Česku tento potenciál plně využít a nevěnují snowparkům dostatečnou pozornost.

Velikost je ovlivněna celkovou plochou středisek, kde v Česku jsou střediska menší, a proto si nemohou dovolit poskytnout parkům tolik prostoru. Prostor věnovaný parkům přesto není vždy maximální a shpaři se musí spokojit s tím, co jim vedení středisek nabídne. Délka snowparku v Livignu má rozlohu 800x150 m (www.bergfex.cz). Délka je podobná jako u delších Českých snowparků. Ale šířka je 2-3x větší, okolo 150 m a díky ní může Mottolino nabídnout větší počet lajen ke sjetí. Parkuje věnována celá sjezdovka s vlastním přepravním zařízením. V Česku se vlastní přepravní jednotka nachází spíše ojediněle. Větší prostor dává možnost dělit překážky do více úrovní. To je velký problém českých středisek, kde širší rozdělení do úrovní a větší počet lajen je povětšinou nedostačující až průměrné.

Počet překážek je také závislý na prostoru, celkově jich má italský park přes 60, české parky tak polovinu. Kreativita shaprů je také vyšší, zejména protože fungují v profesionálnější prostředí. Tak se musí snažit nabídnout překážky a zpracovat je tak, aby uspokojili poptávku profesionálních jezdců. Ale kreativita a originalita shaprů v Česku je na vysoké úrovni a v této kategorii se Itálii blížíme nejvíce. Akce a soutěže jsou v českých možnostech na skvělé úrovni, některé i evropského formátu. V tomto ohledu využívají potenciál Češi i Italové celkem dobře. Chybí ale větší počet akcí spojený s propagací freeskiingu a například výukové kurzy Freestyle, které jsou v zahraničních střediscích normální, se v Čechách teprve rozbíhají.

Stav zázemí a nabídka dalších možností vyžití je na vysoké úrovni. Ostatně jako u obdobných alpských středisek, kde je nabídka díky větší návštěvnosti rozsáhlejší než u nás. Vyžití mimo svahy je bohaté na wellness, gastronomická, zábavní zařízení a další nabídku sportů. Této široké nabídce se blíží jen pár středisek v Česku, ale ty nemají tak velkou návštěvnost a nabídka je až na výjimky dostačující.

Nabídka freestylových možností je v Livignu širší, atraktivnější a více propagovaná. Získává si tak větší pozornost sponzorů a návštěvníků a stává se tak nedělitelnou součástí střediska. Oproti tomu v Česku se ke snowparkům přistupuje jako k doplňkové nabídce. To nepřináší střediskům tolik starostí, ale ani benefitů.

6 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Konkurenční prostředí lyžařských středisek si žádá rozšíření nabídky a služeb spojených s provozováním zimních sportů. Freestylové možnosti mohou jako progresivní segment tato kritéria splnit. Existence snowparku v zimním resortu může mít pozitivní přínos pro návštěvnost a propagaci středisek a tím ovlivnit i cestovní ruch v dané oblasti. A to buď v rámci pořádání akcí, nebo jako atraktivita sama o sobě. Freestyloví lyžaři tvoří segment s velkým potenciálem pro lyžařské resorty. Neboť návštěva snowparku je téměř vždy spojena s využíváním dalších služeb navštíveného střediska.

Ohledně návštěvnosti snowparku zatím neexistují ověřená data. Nicméně akce pořádané ve spojitosti se snowparkem zvýší návštěvnost řadově o stovky lidí. Tento údaj potvrzují Z. Plchová, vedoucí medií a marketingu pro SkiResort ČERNÁ HORA-PEC nebo M. Toman, ze Skiresortu Červená Voda (e-mailová odpověď na dotaz, 11.12.2017). Větší akce jako je například série závodů Just ride! mají v tomto ohledu ještě větší dopad. M. Masopust, redaktor ski sekce časopisu Freeride potvrdil, že jednu zastávku seriálu Just ride! navštíví 80-150 přímo registrovaných účastníků, 500-1000 aktivních návštěvníků akce a 1000-4000 lidí nacházejících se v den akce v daném areálu (e-mailová odpověď na dotaz, 11.12.2017).

Analýza nám ukázala, že možnosti freestylového lyžování jsou v Čechách na průměrné úrovni. To dává prostor pro zlepšení a inovace. Srovnání se zahraničím nám ukázalo, že snowpark může být brán jako plnohodnotná součást nabídky střediska. Tento model se ukazuje jako úspěšný a přínosnější pro fungování zimních resortů. Česká střediska by měla zahraniční model následovat a nepracovat s parkem jen jako s doplňkovou částí sjezdovek.

Snowparkům by se mělo věnovat více prostoru na sjezdovkách. Možnosti rozšiřování parků jsou sice v Česku omezené, ale pracovat se dá hlavně s jeho délkou. Prodloužení dá nové a lepší možnosti jejich konstruktérům a ti budou moct rozšířit nabídku parků. Větší prostor také znamená více možností jak park rozdělit a přilákat tak širší škálu jezdců. Pozitivní dopad by mělo i zlepšení zpracování překážek a skoků. Vlastní a moderní přepravní zařízení je také ovlivňujícím faktorem návštěvy freestylerů. Dalším doporučením je

investovat více peněz a času do rozvoje freestylových možností. V dnešní době není sice snowpark ve většině středisek sám o sobě výdělečným podnikem. Ale když budou mít shapeři lepší prostředky, dokážou vytvořit park, který si lépe získá pozornost pořadatelů akcí a soutěží a přiláká větší množství návštěvníků. Ve spojitosti s vyžitím v parku by měla střediska rozšiřovat zejména akce zaměřené na propagaci a výuku freestyle, jako jsou kempy, workshopy, výukové kurzy, různé session a podobně. Tyto pak rozšíří nabídku, přilákají méně zkušené jezdce a zvýší využívání snowparků. Zvýšení počtů soutěží pak přiláká profesionální jezdce, ti pak lákají amatéry a diváky.

Bohužel, co se týče využívání freestylových možností ve střediscích, neexistují dostačující data, proto by bylo vhodné dále ve výzkumech v této oblasti pokračovat. Pro zimní střediska se jedná o perspektivní a rozvíjející se segment a střediska by měla nabídku více inovovat a rozšiřovat.

7 SOUHRN

Bakalářská práce pojednává o freestylových možnostech v lyžařských střediscích České republiky a jejich návaznosti na cestovní ruch. Záměrem bylo analyzovat nabídku míst vhodných pro provozování freestylového lyžování.

Při zpracování bakalářské práce byly využity hlavně tyto metody, zkoumání dokumentů, analýza získaných dat a porovnání na základě vytvořených kritérií a zúčastněné pozorování jako ověření nashromážděných informací. Kritéria pro analýzu byla určena za pomoci odborníků a profesionálů. Srovnávali jsme velikost, počet překážek, kreativitu, akce a další nabídku jednotlivých středisek.

V teoretické části popisujeme vybrané sportovní odvětví, jeho vývoj, disciplíny, základní vybavení a potřebné zázemí. Dále přibližujeme freeskiing jako součást nabídky sportovního a dobrodružného cestovního ruchu. V praktické části analyzujeme střediska freestylového lyžování v České republice. Jednotlivá střediska popisujeme a poté u nich hromadně hodnotíme a bodujeme jednotlivá kritéria. Česká střediska jsme srovnali s Italským střediskem Livigno, kde mají s freestylem větší zkušenosti a jejich nabídka freestylových služeb získala několik ocenění. Na základě tohoto srovnání jsme vytvořili doporučení pro zlepšení nabídky. Výsledky analýzy a vytvořená doporučení uvádíme v kapitole „Závěry a doporučení“.

8 SUMMARY

The bachelor thesis is about freestyle opportunities of ski resorts in Czech Republic and their relationship with tourism. Goal of the thesis was to analyze the offer of places suitable for freestyle skiing.

We mainly used these following methods examination of documents, analysis of the obtained data and comparison based on created criteria and involved observation to verify obtained informations. Criteria for analysis were determined with the help of experts and professional. We compared the size, the number of obstacles, the creativity, the events and the other offer of the resorts.

In the theoretical part we describe freestyle skiing as sport activity and its history, disciplines, basic equipment and necessary background. Then we describing freeskiing as part of sport tourism and adventure tourism. In the practical part we analyze freestyle resorts in Czech Republic. First we describing resorts one by one then we compare them together. We compared the Czech resorts with the Italian resort Livigno where they have better experiences with freestyle and they have received several awards for their freestyle opportunities. Based on these comparison we have created recommendations to improve the freestyle offer. The results of analysis and created recommendations are described in the chapter „Conclusions and recommendations“.

9 REFERENČNÍ SEZNAM

Attl, P., & Nejd, K. (2004). *Turismus*. Praha: Vysoká škola hotelová.

Babic, D., Bloechl, G., & Bloechl, A. (2006). *New School-Skiing's next Generation*. Aachen: Meyer & Meyer Sport.

Bailer, D. (2014). *Ski Slopestyle*. Minneapolis: Lerner Publications.

Beneš, O. (2017). *Jak se chovat ve snowparku*. Retrieved 1. 8. 2017 from World Wide Web: <http://freeskier.cz/jak-se-chovat-ve-snowparku/>

Beránek, J., a kolektiv. (2013). *Ekonomika cestovního ruchu*. Praha: Mag consulting.

Buckley, R. (2010). *Adventure Tourism Management*. Oxford: Elsevier. Bieger, T. (2005). *Management von destinationen*. Mnichov: Oldenburg.

Campbell, J. (2015). Adventure Tourism. *Salem Press Encyclopedia*. Retrieved 1.10.2017 From World Wide Web: <http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=1&sid=98e643c2-0268-4529-b656-bd19fc3d067c%40sessionmgr4006&bdata=JnNpdGU9ZWRzLWxpdmU%3d#AN=109056952&db=ers>

Casper, P. (1996). *Sportbox-Freestyle*. Retrieved 28.8.2017 from the Word Wide Web: <http://www.sportbox.de>

Confederation of tourism nad hospitanty CTH. (2011). *Special Interest Tourism. Study Guide*.

Cruising News – Destinations. (2012). *CruiseGuide*, 1. Retrieved 25. 8. 2017 from EBSCO database on World Wide Web: <http://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=6&sid=691c02fe-769b-4efa-b7eb-5a18e03ba5e4%40sessionmgr4006>.

Encyklopedie lyže. (2016). *Snow: lyže 16-17.15(97)*, 26-27.

Fullant, R., Matzler, K., & Füller, J. (2008). The impact of satisfaction and image on loyalty: The case of Alpine ski resorts. *Managing Service Quality*, 18(2), 163-178.

Freeride. (2013). Skilogik. Retrieved 3. 9. 2017 from World Wide Web: www.freeride.cz/ski/clanky/propagacni/skilogic--18724/

Frömel, K. (2002). *Kompendium psaní a publikování v kinantropologii*. Olomouc: Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury.

Fry, J. (2007). Rebellious Freestylers Gave Skiing Its Wings. *Ski*. 71 (5).

Havelka, P. (2016). 1 vrstva: Jak dlouho vydrží?. *Snow*, 15(96), 54-59.

Havrlant, J. (2011). Rozvoj a modernizace lyžařských rekreačních středisek v regionu severní Moravy a Slezska na příkladu turistické oblasti Beskydy – Valašsko. *Geographia cassoviensis* 5(1), 31-35. Retrieved 11. 11. 2017 from World Wide Web: <http://geo.ics.upjs.sk/index.php/13-geographia-cassoviensis/187-gc-2011-5-1>

Hladík, M., (2017). *Druhy překážek v parku*. Retrieved 15.9.2017 from the Word Wide Web: <http://www.Freeskier.cz>

Hendl, J. (2005). *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál.

Horner, S., & Swarbrooke, J. (2003). *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada.

Högström, C., Rosner, M., & Gustafsson, A. (2010). How to create attractive and unique customer experiences. *Marketing Intelligence & Planning*, 28(4), 385. Retrieved 11. 11. 2017

from EBSCO database on World Wide Web:
<http://eds.b.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=10&sid=63bda43c-8088-405b-b1d3-22e4fcc60857%40sessionmgr120&bdata=JmF1dGh0eXBIPXNoaWlmc2l0ZT1lZHMtbGl2ZQ%3d%3d#AN=100434393&db=edb>

Hudson, S. (2003). *Sport and Adventure Tourism*. New York: The Haworth Press

International Ski Federation. (2017). *Fis Bulletin 2017*. Oberhofen: Fis.

Jakubíková, D. (2012). *Marketing v cestovním ruchu* (2nd ed.). Praha: Grada.

Jeřábek, H. (1992). *Úvod do sociologického výzkumu*. Praha: Karolinum 1992

Jorgensen, O. L. (1989). *Participant observation*. Londýn: Sage.

Kandari, O., P. (2004). *Tourism, Biodiversity and Sustainable Development: Concepts, definitions and classification of tourism*. Delhi: Gyan Publishing House.

Kotíková, H., (2010). *Cestovní ruch jako teoretická disciplína v kontextu kinantropologie*. Olomouc: Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury. 33(2), 82–96.

Kotíková, H. (2013). *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada.

Kurtzman. (2000). “Sport and Tourism Relationships: A Unique Reality”. First Australian Sports Tourism Symposium. Canberra City, Australia.

Kroczek, T. (2017). *10 Věcí, co si nesmíš zapomenout, když jdeš jezdit do parku*. Retrieved 10. 9. 2017 from World Wide Web: <http://freeskier.cz/10-veci-co-si-nesmis-zapomenout-kdyz-jdes-jezdit-do-parku/>

Linderová, I. (2013). *Cestovní ruch - základy a právní úprava*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická, Katedra cestovního ruchu.

Maršík, J. (2003). *Carving*. Praha: Grada.

Ministerstvo pro místní rozvoj (2009). Značení a zabezpečení v zimním středisku. Retrieved 9. 10. 2017 from World Wide Web: <http://www.mmr.cz/getmedia/9caa180b-2759-43c4-bf9b-9a313663dd5f/CSN-018027-ed2.pdf?ext=.pdf>

Palatková, M., & Zichová, J. (2014) *Ekonomika turismu: turismus České republiky* (2nd ed.). Praha: Grada.

Palatková, M. (2006). *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. Praha: Grada.

Pásková, M., & Zelenka, J. (2002) *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Linde.

Reicher, J., & Musil, D. (2007). *Lyžování od začátků k dokonalosti*. Praha: Grada.

Ritchie, B. W., & Adair, D. (2014). *Sport tourism: Interrelationships, Impacts and Issues*. Clevedon: Channel View Publications.

Ryglová, K., Burian, M., & Vajčnerová, I. (2011). *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada.

Seifertová, V. a kol. (2013). *Průvodcovské činnosti*. Praha: Grada.

Schwartzhoffová, E. (2010). *SPORTOVNÍ TURISMUS*. Olomouc: Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury. 33(2), 97–106

Skočdoplová, S. (2012). Frerestyle a co děti mají si kde hrát? *Snow*, 11(68), 52-53.

Smith, J. D., Stewart, S. (2014). *Travel and tourism*. Cambridge: Cambridge university press.

Standeven, J., & de Knop, P. (1999). *Sport tourism*. USA: Human kinetics.

Šedová, K., & Schauer, H. (2003). *Freeskiing*. Brno: Computer Press.

Světlá, J. (1998). Sportovní terminologie v cestovním ruchu. *Naše řeč* 81(4), 202-205. Retrieved 9. 9. 2017 from World Wide Web: <http://www.nase-rec.ujc.cas.cz>

Taylor, S., Varley, P., & Johnston, T. (2013) *Adventure Tourism: Meaning, Experience and Learning*. New York: Routledge.

Volák, J., & Mikula, L. (2008). *Freeskiing: Newschool lyžování*. Praha: Grada.

World Tourism Organization (UNWTO). (2014) Global Report on Adventure Tourism. Spain: UNWTO. Retrieved 1.10.2017 From World Wide Web: <http://skift.com/wp-content/uploads/2014/11/unwto-global-report-on-adventure-tourism.pdf>

Záboj, M. (2017). *Sportovní cestovní ruch*. [Učební texty]. Brno: Masarykova Univerzita, Fakulta sportovních studií. Retrieved 9. 9. 2017 from World Wide Web: https://is.muni.cz/el/1451/jaro2017/bk2443/um/Sportovni_cestovni_ruch.txt

Internet zdroje bez identifikace:

www.parks.cz

www.ezeurets.com

www.snopanic.cz

www.fis.com

<http://www2.unwto.org/search/node/definition>

<http://www.tugberkugurlu.com/archive/definintion-of-tourism-unwto-definition-of-tourism-what-is-tourism>

<http://www.freeride.cz/snowboard/navigator/parks-info/snowpark-bukovka--140/>

<http://www.freeride.cz/snowboard/navigator/parks-info/snowpark-svaty-petr--4/>

<https://www.skiresort.cz/aktivity/snowpark/>

<http://www.freeride.cz/snowboard/navigator/parks-info/cool-snowpark-klinovec--18/>

<http://www.skikarolinka.cz/snowpark/>

<http://www.skiarealvetrnyvrch.cz/areal/snowpark>

<http://www.skialdrov.cz/cs/snowpark-Jizerka-lyzarsky-areal-Vitkovice-v-Krkonosich.aspx>

<http://www.freeride.cz/snowboard/navigator/parks-info/snowpark-svaty-petr--4/>

www.livigno.eu

<https://www.nev-dama.cz/zima/italie/livigno>

<https://www.mottolino.com/en/winter/activities/snowpark-livigno>

<https://www.bergfex.cz/snow-parks/mottolino-snowpark-livigno/schneebericht>